

Lehetőség 2010

Muz 744

0

fülsz. közzétételhez.
BIZALMAS!
Könyvtári forgalomba nem kerülhet.

E-pe. 1.

Lelt. sz.

TERVEZET.

KISHARCKOCSI SZABÁLYZAT.

(Kis lk. Sz.)

STADIUM SAJTÓVÁLLALAT KFT. BUDAPEST
Könyvtára
Budapest, XI., Horváth Miklós út 24.

Muz 744

1938. évi 72.390/elt. 6. 1938. sz. körrendeletéhez.

E - pc. 1.

BIZALMAS!

Könyvárusi forgalomba
nem kerülhet.

TERVEZET

KISHARCKOCSI SZABÁLYZAT.

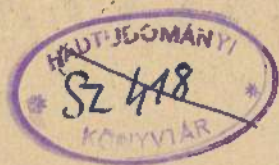
(Kis hk. Sz.)

H. T. I.
KÖNYVTÁR

17441

STADIUM SAJTÓVÁLLALAT RT., BUDAPEST

ZHKA. TUD. KÖNYVTÁR

ARCHIVUM

Lelt. sz.: 498.

TARTALOMJEGYZÉK,

	Oldal
Bevezetés	5
I. Elvek.	
1. §. Kisharcokocsik jellemzése	9
2. §. Kisharcokocsik alkalmazása	11
3. §. Kisharcokocsik harceljárása	21
4. §. Kisharcokocsik együttműködése más fegyvernemekkel	24
II. Kiképzés.	
5. §. A kezelők kiképzése	27
A) Páncélos-lövész képzés	28
B) Harckocsivezetővé képzés	29
C) Az összekötő eszközök használatában való kiképzés	30
D) A műszaki eszközök használatában való kiképzés	31
E) Harckocsi műszaki kiképzés	31
6. §. Az egyes kisharcokocsi	33
A) Az egyes kisharcokocsi személyzete	33
B) Az egyes kisharcokocsi zártrendben	34
C) Az egyes kisharcokocsi harcban	39

7. §. <i>A kisharckocsi raj</i>	44
<i>A) A kisharckocsi raj szervezete</i>	44
<i>B) A kisharckocsi raj zártrendben</i>	44
<i>C) A kisharckocsi raj harcban</i>	51
8. §. <i>A kisharckocsi szakasz</i>	58
<i>A) A kisharckocsi szakasz szervezete</i>	58
<i>B) A kisharckocsi szakasz zártrendben</i>	61
<i>C) A kisharckocsi szakasz harcban</i>	66
9. §. <i>A kisharckocsi század</i>	81
<i>A) A kisharckocsi század szervezete</i>	81
<i>B) A kisharckocsi század zártrendben</i>	88
<i>C) A kisharckocsi század harcban</i>	91
10. §. <i>Az anyagi szolgálat</i>	101
1. sz. melléklet. (Érintő- és karjelek)	103
2. sz. melléklet. (Zászlójelek)	106

Bevezetés.

A páncéljárműveket a világháború védőállásai hozták életre. E védőállások tűzfegyvereinek tüzen megakadt ugyanis az előremozgás. A támadás lendületét páncél alatt előrehozott tűzfegyverekkel kellett tehát biztosítani. A támadás páncélozásának ez a szükségessége teremtette meg a páncéljárműveket, mint az előretörés jellemzően korszerű eszközeit.

Az előretörés két feltételének, a látásnak (felderítés) és ütésnek (betörés) következményeként két páncéljármű jelleg (típus) alakult ki: a gyors, messzi látásra, felderítésre hivatott páncélgépkocsi és a harcot, betörést elősegítő harcokocsi.

A páncélgépkocsit és harcokocsit közös ok szülte tehát. A fejlődés folyamán azonban útjuk elvált. A páncélgépkocsi az út, a harcokocsi a terep harceszközévé lett.

Az alkalmazásban elvi különbségek adódnak. A páncélgépkocsi főfeladata a figyelés, a harcokocsié a harc. A páncélgépkocsi igazi szerepéhez

a tulajdonképpeni harc előtt és után jut, a harcokosi elsősorban a harc alatt. A páncélgépkocsi — a magasabb vezetés céljait szolgálva — messze elől, önállóan működik, a harcokosi a harc részleteibe avatkozik bele és más fegyvernemek harcát támogatja.

Ekként a harcokosi a korszerű támadás nélkülözhetetlen fegyverévé nőtt. Főhivatása, hogy a gyalogsággal, vagy a gyorscsapatokkal együttműködve, azok lökőerejét növelje és támadó értéküket megsokszorozza. Harceljárására a támadás jellemzői nyomták rá bélyegüket. Ezek szabják meg feladatköreit is. Míg azonban a páncélgépkocsinál — úthozkööttségük folytán, — a különböző harcászati feladatok alkalmazásuk elveit nem érintik, addig a harcokosik feladatai és alkalmazása nemcsak eltérő szerkezeti jellegeket termelt ki, hanem e jellegeknek megfelelően harceljárásuk kettéválasztását is maga után vont.

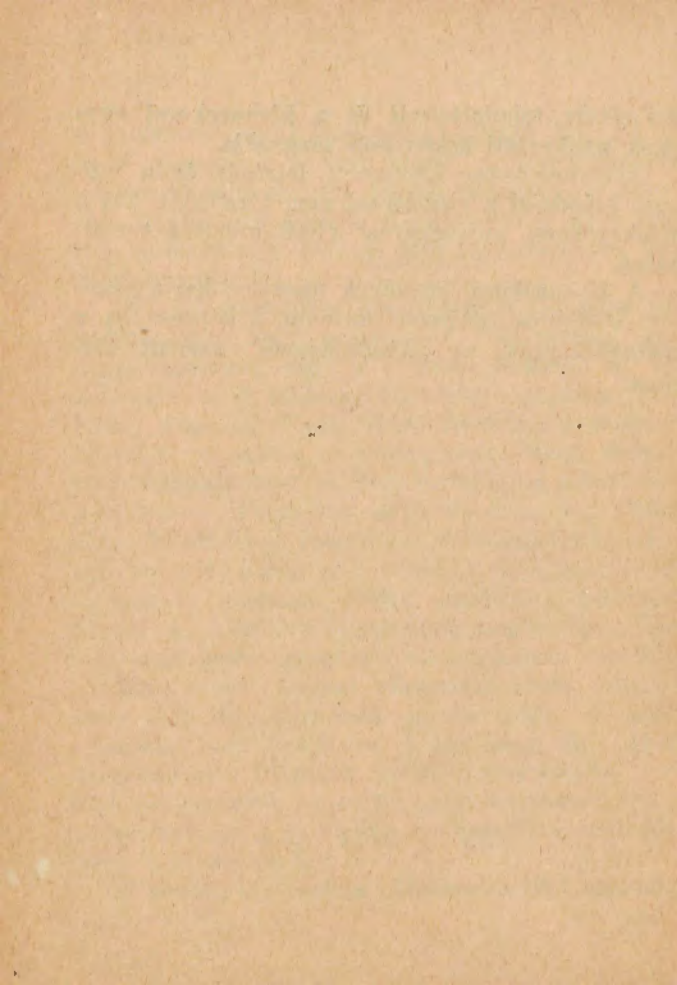
Más elvek szerint alkalmazzuk az ellenség szervezett ellenállásának megtörésére, a védőállásokba való betörésre, a mélységi öv végighengerelésére hivatott, erősebb páncélzatú, erősebb fegyverzetű, nehezebb „nagyharcokosikat“ és mások szerint a gyengébb szerkezetű, kisebb tűzerejű kisharcokosikat.

E szabályzat csak a „kisharcokosik“ alkalma-

zási elveit, feladatköreit és a kisharcköcsi egységek gyakorlati kiképzését tárgyalja.

A kisharcköcsi szerkezeti leírását és a műszaki kiképzést a szabályzat nem tárgyalja. Ezt a „Kisharcköcsi anyagleírás“ című utasítás tartalmazza.

A kisharcköcsi egységek páncélos légénységének általános alapvető katonai kiképzése és a gyalogkiképzés, az „Alapkiképzés“ szerint történik.

I. Elvek.

1. §. Kisharckocsik jellemzése.

1. A kisharckocsi támadó fegyver.

Ereje páncélozottságában, terepjárásában, gyorsaságában, mozgékonyságában és tűzhatásában rejlik.

Hatása hármas. Az ellenséget meglepetésszerű megjelenésével erkölcsileg megrendíti, tűzével megbénítja, súlyával legázolja.

Befogadóképessége: egy ikergéppuska és két kezelő.

Sebessége: jó úton átlag 20 km/óra, közepes terepen 10 km/óra. Harcban a terep és az ellenhatás szerint kevesebb.

Működési távolsága: úton kb. 65 km, terepen ennek fele.

Napi teljesítménye: átlag 100 km. Napi karbantartására 2—3 órát kell számolnunk.

Terepjáró képessége: 40° lejtőn felkapaszko-

dik, 50 cm-es merőleges akadályon áthatol, másfélméteres árkokat áthidal, 50 cm-es vízben átgázol.

Páncélzata acélmagvas lövedék ellen részben védi.

Tüze mozgásközben 200 m-en belül (kötelékeké 600, állóhelyből tömegcélok ellen 1000 m-en belül) hatásos. Páncélozott célok ellen hatástalan. Csak előre felé tüzelhet.

A kezelők **figyelési** lehetősége korlátozott. Különösen az oldalba és hátra. Ezért egyenkint nem alkalmazzuk őket, csak kötelékben. Szerkezeti adottságaik folytán, azonban csak kis egységeik irányíthatók és vezethetők.

2. §. Kisharckocsik alkalmazása.

2. A kisharckocsi elvileg más fegyvernemek támogatására hivatott alkalmi harceszköz. Nem helyettesíti, csak kiegészíti a többi alkalmazásban lévő harceszköz tűzerejét és mozgási képességét. Azokkal tehát szoros együttműködésben alkalmazandó. Az alsó vezetés céljait szolgálja.

3. A kisharckocsi szerkezeti és harcászati jellegzetességénél fogva, a mozgóharc eszköze. Hátasterülete a mozgóharc szabad szárnyakat, oldalakat adó területe. Az a terület, ahol megfelelő mozgási lehetőséghez juthat. Ahol nem megszervezett ellenállással áll szemben, hanem csak meg nem szilárdult, laza, szervezetlen és hézagokkal bíró arcvonalak szórványos elhárító tűzével.

Szervezett ellenállás leküzdésére, védelemre már berendezkedett ellenség áttörésére a kisharckocsi nem való.

Elsősorban gyorscsapatok kötelékében, a harcbevezetésben a felderítő- és biztosítócsapatok

harcában alkalmazzuk őket, korlátozott célú és időben is határolt, rövid alkalmi feladatokra.

4. Bevetésük legjellemzőbb alkalmai:

a) Bizonytalan, meglepetést tartogató tereppontok, vagy terepvonalak felderítése.

b) Ellenségtől megszállt (tüzelő) tereppontok vagy terepvonalak szabaddá tétele.

c) Előnyomuló vagy támadó ellenség késleltetése.

d) Gyenge vagy megrendült ellenséges vonalak áttörése.

e) Az ellenséges ellenállás megrendítése oldal- és háttámadással.

f) Üldözés.

5. Erdei és helység harcban a kisharcokocsikat nem vetjük be. Éjjel nem alkalmazzuk őket.

6. Kisharcocsi egységeket önállóan elvileg nem alkalmazunk.

7. Alkalmazási egységük a szakasz. Járőr feladatokra kisharcocsi rajokat önállóan is alkalmazhatunk. A században való egységes alkalmazás — kivétel. (Pl. megkerülő háttámadásnál stb.). Nagy kötelékekben végrehajtott, egységesen vezetett támadásra szerkezetüknél fogva nem alkalmasak.

8. Alkalmazásuk alapfeltétele a meglepő bevetés. Ezt gyorsaságukkal és terepkihasználással biztosíthatjuk.

Működésüket a terep lényegesen befolyásolja. Nehéz terepnél válasszanak inkább kerülő utat.

A terep nehézségei sokszor megghiúsíthatják ténykedésüket, vagy kerülőkre kényszeríthetik őket. Ezért az előzetes terepfelderítés lényeges szempont.

9. Kisharcokcsik számára többé-kevésbé járhatatlan („harcokcsibiztos“) terepnek tekinthető:

a) A kimondott hegyvidék, erős lejtéssel, szakadékokkal.

b) Összefüggő mocsarak.

c) Át nem gázolható vízfolyások.

d) Kiterjedt, sűrű erdőségek.

e) Zárt települések.

A védelem azonban, harcokcsival járható területeket is több-kevesebb munkával „harcokcsibiztossá“ tehet. Így: erdőparcellákat, szakadékokat, bányákat, gödröket, útbevágásokat, vasúti töltéseket, stb.

A kisharcokcsik nehezen áttekinthető területeket, helységeket, erdőket, bozotos-bokros területeket még előnyomulásban is kerüljenek. Ha az áthaladás elkerülhetetlen, az előzetes terepfelde-

rités és a gyorsaság a legjobb védelem meglepetések ellen. Főútvonalak, erdőátvágások, erdei utak, az ellenséges elhárító fegyverek torkába vezetnek. Ezeket kerüljük.

10. A kisharcokocsik alkalmazása térben is, időben is korlátozott feladatokból áll.

Feladataik mozgás közben végrehajtható, egyszerű, rövid, támadó feladatok, melyek a támogatott egység feladatába szorosán beleilleszkednek. Rendszerint helyileg megállapított, közelfekvő részletfeladatok csak. Alkalmazásuk szenvedőleges (passzív) feladatokkal összeférhetetlen.

Feladataikat sajátosságaikra kell alapoznunk. Elsősorban gyorsaságukra, mozgékonyosságukra, terepjárókészségükre, aránylagos védettségükre és tűzhatásukra. Eredményes működést csak ott várhatunk tőlük, ahol e tulajdonságaik érvényesülhetnek. Ha gyengeségeikkel nem számolunk, hiába áldozzuk fel őket.

11. Menetek alatt és előnyomulásban a kisharcokocsi egységek, a biztosító részek és a főcsapat között meneteljenek, vagy ugrásszerűen kövessék az oszlopot.

Ha a menetelő oszloprész az ellenségen megakadt, a támadásra rendelt kisharcokocsik nyissanak utat.

Menetbiztosításra az elővédhez is beoszthatók. Gyors élként is alkalmazhatók.

12. Felderítésben elvileg más fegyvernemekkel együtt alkalmazzuk őket. Rendszerint a felderítőosztagokhoz nyerjenek beosztást. Hivatásuk, hogy a felderítést a kezdeti ellenállásokon gyorsan átsegítsék.

Felderítésük bizonyos menetvonalak, irányok, kis területek gyors ellenőrzéséből és ezekről való hírszerzésből álljon.

A harcfelderítés jelentős eszközei.

A felderítésre alkalmazott kisharokocsi egységek maradjanak a legszorosabb érintkezésben azzal a csapattal, amelyhez beosztották.

A felderítést ne akarják a többi fegyvernemek értelmezése szerint végezni. A felderítést gyors, terepszakaszonkénti előretöréssel hajtsák végre. Feladatukul ne a sűrűkben rejtőzködő apró ellenség felkutatását tekintsék, hanem bizonytalan tereppontokon az ellenség jelenlétének megállapítását, vagy a már helyileg megállapított, magát elárult ellenség megsemmisítését.

A harcfelderítésre alkalmazott kisharckocsi egységek határozott irányú támadással oldják meg feladatukat.

A felderítés eredményét azonnal jelentsék a támogatandó csapatnak. A jelentést rendszerint maga az előretörés után a saját csapat mögött új alkalmazásra visszagyülekezett egységek hozzák. Ha azonban a helyzet és a feladat úgy kívánja és ha hátrafutó egyes harcokocsikat meglepetés nem érhet, a jelentéssel egyes harcokocsik is hátra-küldhetők. A kiküldött harcokocsi bevonulásának helyét adjuk meg ilyenkor pontosan.

13. Biztosításban csak mozgó feladatokra alkalmazhatók. (Így mozgó közelbiztosítójárórként előnyomulásban, stb.). Megállások biztosítási rendszerében legfeljebb az előörs tartalékhoz oszthatók be.

Megállásoknál csoportosítsuk a kisharcokocsikat úgy, hogy meglepetéseknek ne legyenek kitéve. Önállóan ne helyezzük el őket. Víz közelsége a hűtők feltöltése céljából fontos.

A mozgó biztosításra alkalmazott kisharcokocsi egységek mozogjanak terepszakaszról terepszakaszra, kilátópontról-kilátópontra, de maradjanak lehetőleg látótávolságon a csapattól, amelyhez beosztották.

A gyors és gyalogcsapatok széles kiterjedésű harcaiban meglévő hézagokat mozgékony kisharcokocsi egységek eredményesen biztosíthatják.

14. Támadásban különösen az előcsapatok harcában alkalmazhatók. De sikerrel vethetők be átkarolásra, háttámadásra, vagy — sikerült betörés után a megrendített ellenség megnyílt oldalai ellen is, a többi fegyvernemekkel.

Találkozóharcban a kezdeményezés megragadásának hatásos eszközei.

Bevezető harcoknál minden körülményeskedést (készenlétbehelyezést, tüzérségi tüztámogatás bevárását, stb.) kerüljünk.

Elővéd harcokban az ellenség mozgásban levő, vagy éppen megállt előcsapataira még akkor is azonnal törjenek rá a kisharcocsi egységek, ha a saját részek a támadást idejében követni nem tudnák.

Feladatuk ilyenkor az, hogy az ellenséges elővédet megakadályozzák abban, hogy főcsapata részére kedvező viszonyokat teremtsen. Az ily széles kiterjedésben lazán fejlődött ellenséggel szemben, a kisharcocsi egységeket az ellenség számára legkedvezőbb tereppontok irányában vessük be. Igyekezünk az egész terepszakaszon egyidejűleg és meglepetésszerűen hatni.

Találkozóharcban, a kisharcocsi egységek erélyes, gyors, rajtaütésszerű, egyenes támadással törjenek előre. Ezzel az ellenséges előcsapa-

1744

tok megkapaszkodását hiúsíthatják meg és a saját erők részére biztosíthatnak teret és időt.

15. Védelemben csak mozgó tartalékként alkalmazzuk őket, ellentámadó tartalékok megerősítésére. Helyhez kötött feladatra nem.

Az ellentámadásra rendelt kisharekocsi egységeket együttartva, zárt kötelékben alkalmazzuk.

A mozgótartalékként ellentámadásra rendelt kisharekocsi egységek elsősorban a betörő ellenség gépeit igyekezzenek lehengetni.

16. Üldözésben gyors üldöző csoportként önállóan is alkalmazhatók.

Üldözésben a kisharekocsi egységek külön-külön, vagy együttartva törjenek előre — ha úgy adódik — önállóan is, hogy az ellenséget megrendítsék és az utóvédállásokat fellökjék.

Utóvédállásokon ne akadjanak meg. Elhárító fegyverekkel ellátott utóvédeket kerüljenek meg és keressék az ellenség visszamenő rendezkedő zömét. Ezt leginkább párhuzamos utakon, párhuzamos üldözéssel gyorscsapatokból álló üldöző különítményekkel együtt oldhatják meg úgy, hogy messzi útgócokra, uralgó terepszakaszokra törnek velük előre.

A visszavonulást fedező ellenséges osztago-

kon, a rendezkedő, vagy menetelő ellenséges részeken üssenek rajta és akadályozzák meg az utóvédek megkapaszkodását.

Az utóvédharo jelegzetességét képező harcokocsicsapdák, akadályok, elhárító fegyverek, lesállítások felderítését az együttműködő fegyvernemektől kérjük. A kisharcokosi egységek maradjanak — biztonságuk érdekében — az együttműködésre utalt, vagy támogatandó gyorscsapatnál általában látótávolságon. Megrendült ellenséggel szemben törjenek azonban — helyzetre való tekintet nélkül — kíméletlenül előre, az ellenség megsemmisítésére.

17. Visszavonulásban — esetleg más gyors csapatokkal együtt — az utóvédek támogatására és a visszavonulás fedezésére vetjük be őket.

Visszavonulások fedezésére alkalmazott harcokosi egység feladatát sorozatos támadásokkal oldja meg. Támadásai legyenek térben és időben is összhangban az utóvéd többi csapatainak tevékenységével. Az összhang megteremtése az utóvéd parancsnok kötelessége.

Utóvédharcokban törekedjék a visszavonulás fedezésére kirendelt kisharcokosi egység az ellenség előrevitt gépeinek megrohanására. Az ellen-

séges üldözőkülönítményeket igyekezzék lesállásból meglepni.

18. Halogató feladatokat a kisharckoesi egység az előretörés és visszavonulás, rajtaütés és eltűnés ügyes változataival oldjon meg.

Az egységeket alkalmazzuk egyenkint, hogy a halogató minél szélesebb területen érvényesülhessen és minél nagyobb erőt színlelhessünk.

3. §. Kisharcokocsik harcéljárása.

19. A kisharcokocsik egyetlen harc módja a támadás. A támadást menetből, készenlétből, lesállásból tüzze és lesállásból előretöréssel hajthatják végre.

Támadásuk mindig korlátozott célú. Általában feszesen összefogott, kötelékben végrehajtott, egyenes, gyors lerohanás. Egészen laza ellenállás ellen, laza összefüggésű kötelékekkel lépnek fel.

20. A kisharcokocsik rendszerint minden előkészület nélkül támadjanak.

Nagyobb kötelék (század) egységesen összefogott támadását készenlétbelyezés előzze meg. A készenlétbelyezés területe a „készenléti hely“. A készenléti helyen a kisharcokocsi egység készüljön elő a támadáshoz.

21. A támadást jól látható iránypontok (vagy irányvonalak) mentén vezessük. A támadási célt jelöljük meg félreérthetetlenül. A támadási cél legyen látható. Ha a terep áttekinthetetlenége

miatt a támadási cél nem látható, válasszunk közbeeső iránypontokat.

22. A kisharcokocsik támadási célját ellenséges elhárító fegyverek elvileg nem képezhetik. Ezek leküzdése nem az ő hivatásuk, hanem a támogatott csapaté. Ha úgy adódik, egyes elhárító fegyverek ellen egyidőben több oldalról végrehajtott támadás azonban eredményes lehet.

23. Ellenséges harcokocsik elől a kisharcokocsi rejtőzzék, térjen ki, vagy ha kell, vonuljon vissza. A visszavonulás ne a saját csapatokon keresztül történjék.

24. Repülőtámadásnál a kisharcokocsik általában keressenek rejtőzést. Ha erre nincs mód, folytassák feladatukat.

25. Kisharcokocsi egységeket egy-egy harc-feladatuk végeztével gyülekeztetni kell. A gyülekezés időpontja elvileg az az időpont, amikor az együttműködésre hivatott csapatok a feladat területét elérték és biztosították.

A gyülekezés helye a „gyülekező hely”. A gyülekező hely a támadási cél területén, a támadási célon innen feküdjék és legyen legalább az ellenséges figyelés elől rejtve.

A gyülekezés helyét a parancsnok a támadás megkezdése előtt adja mindig meg és jelölje meg a terepen is.

A gyülekező helyen a harcokosi egység újabb alkalmazásra készüljön elő.

4. §. Kisharekocsik együttműködése más fegyvernemekkel.

26. A más fegyvernemhez beosztott kisharekocsi egység parancsnoka legyen állandóan tájékozott a helyzetről. Kötelessége, hogy egységének alkalmazására nézve esetenként kezdeményező javaslattal éljen.

Alkalmazás esetén tudnia kell:

a) A támogatandó harcsoport (fegyvernem) feladatát és a végrehajtás tervét.

b) A kisharckocsi egység feladatát.

c) Az együttműködéshez szükséges részleteket.

d) A terepfelderítés eredményét.

e) A harcfelderítés eredményét az ellenség elhárító rendszeréről. (Tűzfegyverek, akadályok, záruk.)

f) Mikor és hol álljon újból rendelkezésre.

27. A harekocsi egység parancsnoka igyekezzék várható feladata felől jóelőre tájékozódni, hogy egységeinek bevetését — ha szükséges — szemrevételezéssel is előkészíthesse.

28. A kisharekocsi egység alkalmazásánál parancsnoka hívja fel az előljáró parancsnok figyelmét, ha kell, a terepfelderítés szükségességére. Feladatának területét — ha lehetséges — szemrevételezze, vagy szemrevételeztesse. Támadásához, — főleg nehezebb viszonyok között — kérjen tüztámogatást. A tüztámogatás célja elsősorban az ellenséges elhárító fegyverek leküzdése legyen.

29. A kisharekocsi egység parancsnoka keresse az együttműködés érdekében a támogatandó egységek parancsnokaival a személyes kapcsolatot.

30. Az együttműködést az állandó kölcsönös tájékoztatással és a célszerűen megszabott feladatokkal biztosíthatjuk leginkább. Sokszor az összeköttetés egyetlen eszköze az egységes kiképzés és a közös szellemi alap csak.

Az együttműködés szabályozása az előljáró közös parancsnok feladata. A kisharekocsi egység parancsnoka azonban éljen ezirányban is javaslattal.

31. A tüztámogatás módját a harcokocsi egység parancsnoka előljáró parancsnokától kérje. Ha alkalom van rá, az együttműködést személyesen is beszélje meg a tüztámogatást adó egység parancsnokával.

A tüztámogatást nyújtó tüzfegyverek (tüzérség, nehéz fegyverek) feküdjenek tüzükkel az ellenség elhárítófegyvereire, majd, ha már a saját harcokocsikat veszélyeztetik, — helyezték tüzüket hátra, vagy fogják le az oldalban levő ellenséges elhárító fegyvereket.

A tüztámogatás nem lehet a kisharcocsi támadás feltétele!

32. A kisharcocsi területet megtartani nem tud. Elért eredményeit ezért más fegyvernemek azonnali utánnomulással biztosítsák.

Ez azonban nem jelentheti a harcokocsik lendületének fékezését, vagy más fegyvernemhez kötését.

33. Ha a harcocsitámadás küzdő saját csapaton át vezet, a harcokocsik a gyalogság kis egységei között csinált hézagokat használgják ki előretörésre. A saját emberek felismerésére a hátukon alkalmazott jel szolgálhat.

A saját harcokocsik felismerésére, lássuk el a harcokocsikat megkülönböztető jelekkel.

II. Kiképzés.

5. §. A kezelők kiképzése.

34. A kezelők szakkiképzését az általános katonai kiképzés előzze meg.

35. A kezelők eredményes szakkiképzése alapja a kisharcocsi kötelékek kiképzésének. De feltétele a sikeres alkalmazásnak is.

A kezelők szakkiképzése a következő ágazatokra terjedjen ki:

- A) páncélos-lövészé képzés,
- B) harcokcsivezetővé képzés,
- C) összekötő eszközök használatában való kiképzés,
- D) műszaki eszközök használatában való kiképzés,
- E) harcokcsi műszaki kiképzés.

A) Páncélos-lövész képzés.

36. Minden páncélos szakkiképzése a páncélos-lövész képzéssel kezdődik. A páncélos-lövész képzés a figyelésben való kiképzésből és a lökiképzésből áll.

37. A figyelésben való kiképzés célja,

— hogy a páncélos a mozgó harekocsiból akkor is biztosan tudjon tájékozódni, ha a látrések zárva vannak,

— hogy a zárt látréseken át, legalább tűzhatás távolságon belül, minden célt biztosan felismerjen és helyesen értékeljen.

38. A tájékozódás legkönnyebben messzefekvő, magas iránytárgyak, valamint közbeeső terep-pontok segítségével történik.

39. A célok felismerésére és értékelésére a „Kisharekocsi löutasítás” ad szabályokat.

A célokat a lövésznak harcászati és lövés-
szaki szempontból egyaránt értékelni kell tudnia.

40. A figyelést eleinte nyitott, majd zárt lát-
résekkel gyakoroljuk. Később fokozzuk a mozgás
ütemét is.

41. A lökiképzés részleteit és a fegyverisme-
retet a „Kisharekocsi löutasítás” tartalmazza.

A páncélos-lövész képzést harekocsiból vég-
rehajtott löversennyel fejezzük be.

B) *A harcocsivezetővé képzés.*

42. A harcocsivezetővé kiképzendők számát a mindenkori szükségletnek megfelelően határozzuk meg. Biztonsági hányadként 50% többletet számítsunk. A többi legénységet csak oly mérvben képezzük ki, hogy a harcocsit megindítani, rövid távon vezetni és megállítani tudja.

43. A harcocsivezetővé képzés alapfeltétele a katonai tehergépkocsivezetői kiképzés.

44. A harcocsivezetővé képzés figyelési és harcocsivezetési gyakorlatokból áll.

45. A figyelési gyakorlatok célja,

— hogy a harcocsivezető a mozgó harcocsiból vezetés közben akkor is tudjon tájékozódni, ha a látrések zárva vannak,

— hogy a terep részleteit, a jármű műszaki sajátosságait és a harcászati helyes mozgást illetően is felismerje és értékelni tudja.

46. Ha a harcocsivezető-sarjadék a harcocsivezetés elemi fogásaiban sík terepen már kellő készségre tett szert, gyakoroltassuk az akadályok vételét is. Ehhez létesítsünk valamely nehéz terepnek megfelelő harcocsis akadálypályát.

Az akadályokon át való vezetésre helyezzünk különösen nagy súlyt.

Amint a harcokcsivezető-sarjadék a vezetésben már kellő biztonságra tett szert, kapcsoljuk össze a figyelési és terepkihasználási gyakorlatokat a vezetési gyakorlatokkal.

47. A harcokcsivezetővé képzést, harcokcsivezetői vizsgával fejezzük be. A vizsgát a csapattest (harcokcsikiképző alakulat) parancsnoka tartsa. A vizsga anyaga a kötetekben végrehajtott harcokcsivezetésre és műszaki anyagismeretekre terjedjen ki.

A vizsgát sikerrel letett páncélosokat a csapattest (harcokcsikiképző alakulat) parancsnoka nevezze ki „harcokcsivezető“-vé.

Harcokcsivezetőkül csak kinevezett harcokcsivezetőket oszthatunk be.

C) Az összekötő eszközök használatában való kiképzés.

48. Az összekötő eszközök használatában való kiképzés az érintő-, kar- és zászlójelek használatára terjedjen ki.

A jeleket a szabályzat 1. sz. melléklete tartalmazza.

Az összekötő jelek használatában minden kezelőt ki kell képeznünk.

D) Műszaki eszközök használatában való kiképzés.

49. A műszaki eszközök használatában való kiképzés, a harcokcsi szerszámainak (csákány és ásó-lapát) használatára terjedjen ki.

Gyakoroljuk a harcokcsik és lesállásaik rejtését, valamint az elakadt harcokcsik kiemelését.

A műszaki eszközök használatában minden kezelőt ki kell képeznünk.

E) Harcokcsi műszaki kiképzés.

50. A harcokcsi anyagra vonatkozó műszaki kiképzés a kisharcokcsi szerkezetére, karbantartására, üzemanyagára és a szerelési munkákra terjedjen ki.

A műszaki kiképzés a „Kisharcokcsi anyag-leírás” című utasítás alapján történjék.

A kiképzés mértékét a kezelő egyéni beosztása adja meg.

A harcokcsivezető (sarjadék) a harcokcsi szerkezetét és működését részletesen ismerje, a

karbantartásában és szerelésében legyen kiképezve.

A többi kezelő tudjon a harckocsi karbantartásában és a szerelésében szakszerűen segíteni.

51. A harckocsi-karbantartási gyakorlatok alatt sajátítsák el a harckocsivezetők mindazokat a teendőket, amelyek a harckocsi üzembehelyezéséhez és jókarbantartásához szükségesek.

A követelményeket a „Kisharckocsi anyag-leírás” tartalmazza.

6. §. Az egyes kisharckocsi.

A) *Az egyes kisharckocsi személyzete.*

52. Egy kisharckocsi személyzete: két kezelő.*
Az 1-es szám a páncélos-lövész.
A 2-es szám a harckocsivezető.

53. Az 1-es kezeli a géppuskát és az összekötő eszközöket. Felelős a harckocsi harckészségéért, karbantartja a fegyverzetet és gondoskodik a lőszerkiegészítésről.

54. A 2-es felelős a harckocsi gépjárműszaki vezetéséért, üzemképességéért és az üzemanyagért. Karbantartja a harckocsit. A harckocsin észlelt rendellenességeket javítania, a sérüléseket jelentenie kell.

55. A két kezelő legyen egymásnak állandó segítő és munkatársa. Viszonyukat a legszoro-

* Allományára számít 1 tartalékkezelő is, aki első-sorban a harckocsivezetőt váltja fel, ha szükséges. Addig a vonatnál (az anyaggépkocsin) van a helye.

sabb egymásra utaltság és egyetértés jellemezze. Beosztásuk (egymáshoz tartozásuk) legyen ezért állandó.

Tevékenységük élesen nem határolható el.

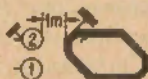
Rajparancsnokuknak a magasabb rendfokozatú (rangban idősebb) kezelő felelős a harcokosi harckészségéért.

B) Az egyes kisharcokosi zártrendben.

56. A kezelők alapállása a kisharcokosinál az „Alapállás”.

„Alapállás!” vezényszóra szaladjanak a kezelők a harcokosihoz és álljanak a harcokosi hernyóláncai elé „Vigyázz!” állásba az 1. ábra szerint.

Alapállás!

1. ábra.

57. „Oszolj!” vezényszóra hagyják el a kezelők beosztásukat. Harcokosijuktól ne távolodjanak el. A harcokosira támaszkodniok, ráülniök nem szabad.

58. „Harekocsiba!“ vezényszóra csináljanak az alapállásban álló kezelők egyidejűleg „Hátra arc“-ot. Lépjenek gyorsan a harcközi megfelelő oldala mellé. Forduljanak félfordulattal a harcközi felé arccal. A kilincsek elfordítása után nyissák ki a tetőket. Majd szálljanak harcköziiba.

A harcköziiba szálláshoz hágjon a 2-es jobb lábával a hernyólánra és fogja meg mindkét kezével a tetőnyílás párkányát. Ezután rúgja el magát a ballábával és szálljon a vezetőülésbe. Húzza magára balkezelével a tetőt, fordítsa el a kilincseket és üljön le. Támaszkodják fesztelenül a hát támlának és tegye tenyereit zárt ujjakkal térdre.

Az 1-es a 2-essel egyidejűleg és hozzá hasonló módon, de ballábával a hernyólánra lépve szálljon a géppuskaülésbe és üljön le az oldalára fordított ülésre, hogy a tető pereme felett még kitekinthessen. Támaszkodják fesztelenül a hát támlának és markolja át a géppuskák markolatait, mutatoujjait a sátorvasra helyezve.

59. „Irány...! Mótort indíts! Harekocsiba!“* vezényszóra a kezelők viselkedjenek ugyanúgy, mint a „Harekocsiba!“ vezényszóra.

* Harekocsikban lévő kezelőknél a motorindítás belülről történik.

A tető kinyitása után azonban az 1-es ne szálljon be, hanem indítsa meg a motort. Ehhez a 2-es — miután harcocsiba szállva leült — nyujtsa ki a harcocsi baloldalán álló 1-esnek az indítókart.

Az 1-es siessen a harcocsi farában lévő indítótengely mögé és csavarja le a tengelyvédő kupakot. Illessze az indítókart az indítótengely körmös végére és várja a 2-es „Kész!” figyelmeztetőjét.

A 2-es kapcsolja be közben a gyújtómágnest és kiáltson „Kész!”-t.

Az 1-es indítsa meg erre a motort, vegye magához az indítókart, csavarja vissza a tengelyvédő kupakot, álljon a harcocsi oldalára és — miután az indítókart a 2-esnek átadta — szálljon az előző pont szerint harcocsiba.

60. „Irány . . . Hátra! Mótort indíts! Harcocsiba!” vezényszóra a kezelők ugyanúgy viselkedjenek, mint azt az előző pont meghatározza.

61. Rövid (kiigazító) mozgások céljából történő harcocsiba szállásnál, — az irány megjelölése el is maradhat. A harcocsivezető azonban ilyenkor is, megadott iránynál is, válasszon magának iránytámpontokat. (Messez fekvő iránynál közbeeső pontokat.)

62. „Mótort állíts!“ vezényszóra a 2-es zárja rövide a gyujtómágnest.

63. „Harcokcsiból!“ vezényszóra fordítsák el a kezelők a tető kilincseit és nyissák ki a tetőket. Majd üljenek egymással szembe a tetőnyílás külső párkányzatára és szálljanak ki fürgén akként, hogy az 1-es a bal-, a 2-es a jobblábával lépjen a hernyóláncrea. Csukják be a tetőket, zárják rá a kilincseket, forduljanak egyszerre a menet-irányba és lépjenek gyorsan a harcokcsi elé alapállásba.

64. A „Mótort indíts! Harcokcsiba!“ vezényszó után adott „Indulj!“ jelre a 2-es indítsa el a harcokcsit. „Állj!“ jelre állítsa meg.

65. „Rejtőzés!“ figyelmeztetőre vezesse a harcokcsivezető harcokcsiját előbb a legközelebbi fedezékhez, vagy rejtőzést adó tárgyhoz és ott álljon meg. A mótort csak parancsra állítsa le. A rejtőzés helyét el is rendelhetjük. Pl. „A ház árnyékában! Rejtőzés!“

66. „Pihenj!“ vezényszóra vegyenek a harcokcsiba szállt kezelők kényelmes tartást. Beszélgetniök és dohányozniök nem szabad.

67. „Vigyázz!“ vezényszóra helyezkedjenek újra az előírt tartásba.

68. Vezényszavak helyett jelekkel is vezényelhetünk. A jeleket a szabályzat 1. sz. melléklete tartalmazza.

69. A kisharcocsi a fordulatokat mindig a célnak és a térnek megfelelően hajtsa végre. Ha a helyzet és a tér nem kényszerít, valamint kötelékben, a fordulatokat a harcokocsiszerkezet túlságos igénybevétele nélkül, lehetőleg kis körön hajtsuk végre.

70. Fordulatokhoz a páncélos lövész a „Jobbra!” vagy „Balra!” figyelmeztetőt (érintőjelet) adja.

71. A „Hátra arc!” mindig jobbra történik.

Ha a terep, vagy az út olyan, hogy a harcocsi hátraarc fordulatot végrehajtani nem tud, a harcocsiparancsnok a „Hátraarc” helyett „Állj! Hátra!” jelet adjon.

A harcocsi kis távolságra való előre vagy hátra irányításánál (pl. kapuba behajtás, stb-nél) az 1-es harcocsiból szállva irányítsa a harcocsi vezetőt. Ehhez álljon fel a harcocsitól megfelelő távolságra úgy, hogy a harcocsit és az irányt is jól áttekinthesse. Az előre- vagy hátrairányítást az alsókar megfelelő intésével jelezze ilyenkor.

72. Kötelékben az egyes kisharckocsi akként viselkedjék, ahogy azt a szabályzat a rajnál megszabja.

C) Az egyes kisharckocsi harcban.

73. A kisharckocsi mindig kötelékben harcol.

74. Harcbalépés előtt a kisharckocsit harcckész állapotba helyezzük.

„Harcckészültség!“ figyelmeztetőre az 1-es töltse be a géppuskát.* A kezelők figyeljenek.

A figyelés kétirányú:

- menetvonal figyelés és
- harcászati figyelés.

75. Menetvonalfigyelés alatt értjük:

— a menetvonal (előnyomulási, vagy támadási irány) betartásának ellenőrzését,

— a folyamatos mozgást gátló menetakadályok megfigyelését és

— a harcászati helyes mozgásnak kedvező lehetőségek (pl. megállásra, kitérése, lassításra, gyorsításra, rejtőzésre, fedezésre való alkalmak, stb.) felkutatását.

* A töltés-tüzelési fogásokat a „Kisharckocsi lövészet“ határozza meg.

76. A harcászati figyelés terjeszkedjék ki:

- a saját és ellenséges csapatok megfigyelésére,
- az ellenséges ellenállás helyének felkutatására,
- a célértékelésre és a célhelyzetjelentésre.

77. A figyelésben az 1-es és 2-es szorosán összeműködnek. Az 1-es főként a harcászati, a 2-es a menetvonal figyelést végzi. A jobboldal harcászati megfigyelése helyzeténél fogva, a 2-esre hárul.

Észleleteiket odakiáltással, vagy jelekkel közölgék egymással.

78. Amíg az ellenséges tűz nem veszélyezteti, az 1-es nyitott tetőfedelén át figyeljen. Határozott támadó feladatnál a tetőfedelelet csukja magára, tekintet nélkül az ellenséges tűzhatásra.

79. Az egyes kisharcocsi összeköttetését a többivel látással, vagy jelekkel biztosítsuk.

A kezelők minden jellel kapott parancsot a harcocsin belül hangos szóval ismételjének.

80. A harcocsi vezető az elrendelt mozdulatokat azonnal hajtsa végre. Egyébként legyen a harcocsi vezetésben öntevékeny. A porképzést harcbalépésig a meglepetés érdekében kerülje.

81. **Harcban** az egyes kisharcokosi, a rajnál mondottak szerint viselkedjék. Igazodjék a többihez. Tartsa meg az összefüggést kötelékével, használja ki a terepet és úgy mozogjon, hogy lemáradással ne fékezze kötelékének előnyomulási ütemét.

Ha hatásos lőtávolságra ért, kezdje meg a tüzelést is.

Mozgását és tüzeit köteléke többi harcokosi-jával együttműködésben alkalmazza.

A támadási célra — ha módja van rá — gyors, rejtett mozgásával úgy törjön rá, ahogy az az együttműködés szempontjából a leghatásosabb. A gyors lerohanás szabály.

82. **Támadásban** a kisharcokosi tüzeléshez elvileg ne álljon meg.

Tüze 3—5 lövésből álló rövid sorozatokból álljon.

A sorozattüzet pont vagy szórótűzként lehetjük.

A kisharcokosi szórótüze egymás mellé, alá vagy fölé illesztett ponttűzekből tevődik össze.

83. A tüzet az 1-es rendszerint öntevékenyen kezdje meg, vezesse és szüntesse be. („Harcokosi tűz“).

84. A célt az 1-es a harcocsijának kötelékben elfoglalt helyzete szerint válassza. Mindig arra a célra tüzeljen legelőbb, amely ránézve a legveszélyesebb. (Elhárító fegyverek!) Ha ilyen nem mutatkozik, arra, amely a támogatott alakulat előrejutását leginkább gátolja. (Géppuskák, golyószórók.)

Egyszerre csak egy géppuskából tüzeljen. A másik géppuska csőre töltve álljon készen arra az esetre, ha a harc helyzet pillanatnyilag nem engedi meg a tárváltást, vagy ha tüzelési akadály keletkezett. A géppuskákat felváltva használja.

Különösen hálás célokra, — ha a lőszerfogyasztás a hatással arányban áll, — kivételesen mindkét géppuskából egyszerre is tüzelhet. (Pl. Menetoszlopokra.)

85. A tüz megkezdést, a célt, vagy az eltüzelhető lőszer mennyiséget a kötelék parancsnoka — tűzrajtaütés, tűzősszpontosítás céljából — magának is fenntarthatja. („Vezetett tűz.”) Ilyenkor az 1-es a parancs szerint lőjön.

86. A tüzet szüntesse be az 1-es,

— ha a cél eltűnik,

— ha a célban elért hatás kielégítő, vagy

— ha a továbbtüzelés a hatással arányban nem álló lőszerfogyasztással jár. A lőszerrel takarékoskodják.

87. Ép harckocsit ne engedjünk át az ellenségnek.

Mielőtt a harcképtelenné vált harckocsi menthetetlenül az ellenség zsákmánya lenne, tegyék kezelői hasznavehetetlenné. Fegyverzetét mentsék meg, vagy rombolják össze.

7. §. A kisharckocsi raj.

A) *A kisharckocsi raj szervezete.*

88. A kisharckocsi raj két kisharckocsiból áll. Az egyik a „vezető“, a másik a „kisérő“-harckocsi.

Állománya 1 parancsnok, 3 kezelő, 2 tartalékkezelő* és 2 harckocsi.

A rajt csökkenteni nem lehet.

89. A raj parancsnoka egyben a vezető-harckocsi lövésze.

A rajparancsnok vezényszóval, jellel, vagy harckocsijának példájával vezesse raját.

A rajbeosztás legyen állandó.

B) *A kisharckocsi raj zártrendben.*

90. A kisharckocsi raj alakzatai az „Oszlop“ és a „Vonal“.

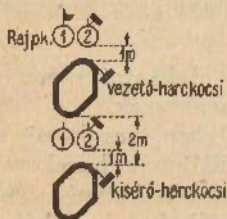
* Az 52. pont lábjegyzete értelemszerűleg vonatkozik.

91. Az „Oszlop“ az alapalakzat. A gyülekezés rendes alakzata.

„Oszlop“-ban a raj a 2. ábra szerint álljon. A távközt és takarást a vezető-harekocsi után vegyűk.

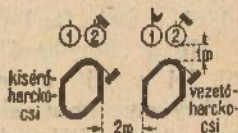
A harekocsik akkor takarnak, ha azonos oldali hernyóláncaik egy nyomon állnak.

Az „Oszlop“

2. ábra.

A „Vonal“

3. ábra.

92. „Vonal“-ban a raj a 3. ábra szerint álljon. A térközt és igazodást a vezető-harekocsihoz vegyűk.

A harekocsik akkor állnak igazodva, ha első tengelyeik egyenes vonalat képeznek.

93. A rajparancsnok az irány és az alakzat megjelölésével sorakoztassa a rajt. Pl.: „2. raj! Irány . . . ! Vonalban! Sorakozó!“

A sorakozó irányát és helyét a vezető-harcocsi beállításával is megadhatjuk.

94. A sorakozót mindig a vezető-harcocsira kell végrehajtani (irány, tér és távköz, igazodás, fedezés, stb.).

A sorakozót állóhelyben és mozgásközben, harcocsiban lévő és harcocsiból szállt kezelőknek is vezényelhetjük.

Sokszor csak jellel vezényelünk. (Sorakozó-jel.)

95. Ha a rajparancsnok alakzatot nem rendel el, a raj „Oszlop“-ban sorakozzék.

Ha a „Sorakozó!“ állóhelyben, harcocsin kívül éri a rajt, a kezelők szálljanak harcocsiba és úgy sorakozzanak az elrendelt helyen. Sorakozó után szálljanak a kezelők harcocsiból és álljanak „Alapállás“-ba.

96. Oktatásnál a rajparancsnok rendszerint ne szálljon harcocsiba. Ilyenkor a vezető-harcocsi 2-ese részére, a sorakozó helyét is meg kell adnia. Pl.: „2. raj! Irány . . . A szín előtt! Sorakozó!“

97. Ha a „Sorakozó!“ jel álló harcocsiban lévő kezelőket ér, a végrehajtott sorakozó után a harcocsivezetők állítsák le a mótort és maradjanak a harcocsiban.

Mozgás közben kapott „Sorakozó!” jelre a kísérő-harcocsi a vezető-harcocsihoz tartsa magát.

98. A harcocsiba és harcocsiból szállásra, az indulásra, mozgásra, stb. vonatkozó vezényszavakra a kezelők úgy viselkedjenek, ahogy azt a szabályzat az egyes harcocsinál megszabja.

99. Önálló rajnál a rajparancsnok a raj számára előírt fogásokat csak azután hajtsa végre, miután vezényszavait a raj már végrehajtotta.

Oktatásnál és vezénylésnél a rajparancsnok a jobb áttekintés végett a számára zártrendben megszabott felállás helyét el is hagyhatja és helyét szabadon választhatja.

100. Előljáró fogadásánál az önállóan kivonuló raj parancsnoka harcocsija balhernyólánca előtt és attól 5 m-re álljon fel.

101. Az induláshoz, harcocsiba szálláshoz a vezényszavak ugyanazok, mint az egyes harcocsinál. A raj a vezető-harcocsi példájára induljon meg.

102. A raj zártrendben „Oszlop”-ban mozogjon.

Oszlopban végrehajtott menetnél a harcocsik közt parancs nélkül is 25 m távközt kell tartani.

nunk. Ezért meginduláskor a kísérő-harcocsi csak akkor induljon, ha a menethez már elég tere nyílik. Ekkor soroljon az oszlopba, tartson távközt és takarjon.

Az így megnagyobbított távközű „Oszlop“-ot „Menetoszlop“-nak nevezzük.

103. „Távolságot nagyobbíts!“ jelre nagyobbítsuk a harcocsik közti tér- vagy távközöket kétszeresre. Ehhez — Oszlopban — a hátul lévő harcocsi megfelelően lassítson.

104. „Távolságot csökkents!“ jelre csökkentsük a tér- vagy távközöket felére. Ehhez — Oszlopban — az élharcocsi lassítson.

105. A kísérő-harcocsi kövesse mozgásban a vezető-harcocsi példáját. Ha a vezető-harcocsi Oszlopmenetben megáll, a kísérő-harcocsi zárkózzék fel „Oszlop“-ba és úgy álljon meg.

106. Ha az Oszlopban levő raj arcvonalát meg akarjuk fordítani „Átkanyarodás“-t kell végrehajtanunk.

Az átkanyarodást jobbra hajtsuk végre. Ha balra akarja a rajparancsnok a rajt átkanyarodtatni, ezt külön rendelje el.

Az „átkanyarodás“-hoz, az induláshoz használandó vezényszó elé az „Átkanyarodás!“ figyelmeztetést tesszük.

Vezényszó az állóhelyből való átkanyarodáshoz: Pl.: „Átkanyarodás! Mótort indíts! Harckocsibal!”

Vagy: „Átkanyarodás balra! Mótort indíts! Harckocsibal!”

A megindulás és az átkanyarodás végrehajtása a vezető-harckocsi példájára történik.

Álló rajnál, a vezető-harckocsi hajtson előbb 25 m-t előre, hogy a kísérő-harckocsi csökkentett menettávközzel el tudjon indulni. Majd forduljon az átkanyarodás irányába és álljon meg ott, ahol eredetileg a kísérő-harckocsi állt. A kísérő-harckocsi induljon és forduljon, amint tere nyílik úgy, hogy az „Oszlop” alakzatban meghatározott viszonyba jusson.

Az Oszlopban menetelő raj az átkanyarodást a vezető-harckocsi példájára hajtja végre.

107. Vonalban lévő raj átkanyarodást nem hajt végre. Arcvonalváltoztatása „Hátraarc”-cal történik. A hátraarcot — ha mást nem rendelnek el — jobbra fordulattal hajtjuk végre. Hátraarc után a harckocsik fordított arccal oda jussanak, ahol eredetileg álltak.

108. „Oszlop”-ból „Vonal”-at előre felé a „Vonal!” jelre alakítunk. A kísérő-harckocsi kanya-

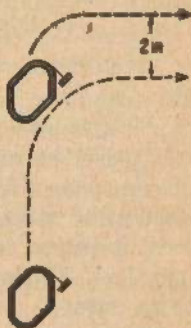
rodjék ki balra a 4. ábra szerint és vegye fel a vonalban előírt térközt és igazodást.

„Oszlop“-ból „Vonal“
előre.

4. ábra.

„Oszlop“-ból „Vonal“
oldalba.

5. ábra.

109. Ha „Oszlop“-ból valamely oldalba akarunk „Vonal“-at alakítani, forduljon a vezető-harekocsi a megfelelő irányba az 5. ábra szerint és adja a „Vonal“ jelet. A kísérő-harekocsi forduljon úgy, hogy az ábrában meghatározott helyre jusson.

110. Ha a rajparancsnok a „Vonal“-ban álló rajt „Oszlop“-ban akarja elindítani, adja az „Osz-

lop! jelet. A vezető-harcokcsi induljon el. A kísérő-harcokcsi soroljon be és vegyen a vezető-harcokcsi után távközt és takarást.

111. Fordulatok és alakzatváltoztatások alatt a harcokcsivezetők figyeljenek egymásra, hogy a raj összefüggése meg ne bomoljék.

C) *A kisharcokcsi raj harcban.*

112. A kisharcokcsi raj legtöbbször szakasz kötelékben harcol. Járőr feladatokra kisharcokcsi rajokat önállóan is alkalmazunk.

113. Az önálló raj két harcokcsija működjék együtt. A kísérő-harcokcsi ne várjon parancsra, vagy jelre, hanem cselekedjék öntevékenyen.

A harcokcsik közti összeköttetésnek sokszor egyetlen eszköze a közös kiképzési alap.

Ezért a harceljárás jellemző elveinek súlykolásszerű gyakorlása döntő jelentőségű.

114. Harcbalépés előtt helyezük a rajt harcra-kész állapotba. A rajparancsnok rendelje el a „Harckészültség!”-et.

115. A raj mozogjon, ameddig lehet „Oszlop”-ban. A harcokcsik tartsák meg zártrendben elfoglalt helyzetüket.

116. Ha a terep, az ellenséges figyelés, vagy tűzhatás arra kényszeríti, a rajparancsnok vonja szét a rajt. A harcokocsik közé iktasson ilyenkor a megszabottnál nagyobb távolságokat.

117. A szétbontakozást a rajparancsnok rendszerint jelekkel rendelje el.

Ha a rajt szélességben akarja szétvonni, adja a „Rajlánc!” jelet. A jelre a kísérő-harcokocsi törjön ki balra előre, a vezető-harcokocsi vonalába.

Ha a rajparancsnok, mély alakzatot akar, adja a „Távolságot nagyobbíts!” jelet. A kísérő-harcokocsi maradjon le a vezető-harcokocsi mögött.

118. A harcokocsikat szétbontakozásban megszabott tér- és távközök nem kötik. A kísérő-harcokocsi igazodjék a vezető-harcokocsihoz és mozogjon úgy, ahogy azt a helyzet, a terep és a kölcsönös támogatás megkívánja. A két harcokocsi azonban túléágosan ne távolodjék el egymástól. Kölcsönös támogatásuk és biztonságuk érdekében még áttekinthető sík terepen se legyen ez a távolság 50 m-nél nagyobb. Szabály az, hogy egymástól mindig figyelési távolságon maradjanak.

119. Ha a rajparancsnok a széjjelvonásra szó-

ban intézkedett, tájékoztassa raját a helyzetről, a feladatról és mondja meg a szándékát is.

120. Előnyomulásban a kis harcokcsi raj kilátópontról-kilátópontra mozogjon. A terepet használja ki rejtőzésre. Mozgása legyen gyors. Mozgását alkalmas rejtett figyelőpontokon pillanatokra szakítsa meg. Ilyenkor egészítse ki a mozgásközben korlátozott figyelést.

Észleleteiket a kisharcokcsik egymással és ha szükséges a támogatandó esapattal is közölgék. E célból néha külön jelek előzetes megbeszélése is célszerű lehet.

121. Támadásban alkalmazza a rajparancsnok raját a támogatandó esapattal összhangban. A két harcokcsi legyen a legszorosabb együttműködésben.

A kisharcokcsi raj támadása egyenes, gyors lerohanás.

122. A raj támadjon széjjelvont alakzatban. Ha zárt kötelékben harcol, a harcokcsik tartsák meg a harcolakzatban megszabott helyüket. Lazább kötelékben használják ki a harcokcsik önállóbb helyzetüket arra, hogy mozgásirányukkal meglepjék az ellenséget és az együttműködést minél hatásosabbá tegyék.

A támadást vezessük az ellenség oldalába, vagy hátába. Csak ha a helyzet ezt nem engedi meg, hajtsunk végre arctámadást.

123. A kisharckocsi raj támadási céljai mindig csak kis kiterjedésű célok lehetnek. Több ily kis ellenálló rész leküzdését egy feladat keretén belül csak az esetben követeljük, ha az ellenség elhárító fegyverrel nem rendelkezik.

Ilyenkor a kisharckocsi raj egymásutáni ráfordulással gázolja le az egyes ellenséges ellenálló célokat.

124. A támadás elsősorban az ellenség golyószóróit és géppuskáit kapcsolja ki. A támadást az ellenség legázolása fejezze be. Minden harckocsi elvileg az útjába eső (legközelebbi) célt gázolja le.

A raj két harckocsija mindig együtt és egyszerre támadjon.

125. A támadásban való együttműködés összhangját a rajparancsnok rövid támadási paranccsal szabályozza. A támadási parancs lényege:

- a helyzet,
- a feladat,
- az előretörés iránya és
- a támogatott csapattal való együttműködés mikéntje,

Ha támadási parancs kiadására idő és alkalom nincs, a kísérő-harcocsi öntevékenységgel teremtsen meg a szükséges összhangot.

126. Támadás közben a harcocsik öntevékenyen tüzeljenek. Ha a támadás saját küzdőkön vezet át, a harcocsik legkorábban ezek vonalában kezdjék meg a tüzet.

A tüzmegkezdést a rajparancsnok valamely tereppont, vagy terepvonal eléréséhez is kötheti.

127. Kedvező alkalmakkor a raj lesállásból üssön rajta az ellenségen. A támadást ilyenkor tűzrajtaütéssel vezesse be. Lesállásban a raj úgy csoportosuljon, hogy mindkét harcocsijával végrehajthassa a tűzrajtaütést, majd az ezt követő támadást.

Ha a jól rejtett kisharcocsi raj oly helyzetbe kerül, hogy harcocsi mivoltát elárulni nem akarja, de különösen kedvező célok a tüzelést indokolttá teszik, tüzeljen lesállásból előretörés nélkül. Harcocsikat páncélozott géppuskáinként alkalmazni azonban tilos.

A lesállást a raj észrevétlenül foglalja el. A harcocsik rejtőzzenek.

128. A tüzmegkezdéssel lepjük meg az ellenséget.

A kisharcokosi raj tüze „Harcokosi tűz“ vagy „Vezetett tűz“.

„Harcokositűz“-nél a lövészek maguk válasz-
szák a célt, az irányzékot, a tüzelési módot és az
eltüzelendő lőszer mennyiséget. „Vezetett tűz“-nél
a rajparancsnok adja meg ezeket, vagy ezek egyi-
két.

A kisharcokosik harcmódorának a „Harc-
kocsitűz“ felel meg inkább.

129. Harcokositűznél a harcokosik úgy és oda
tüzeljenek, ahogyan azt a raj feladata és az előre-
jutás szempontjából az együttműködés megkívá-
nja.

Az egyes harcokosik állandóan figyeljék egy-
más és az ellenséget.

130. A tüzet általában a „Tüzelj!“ figyelmez-
tetőre kezdjük meg. A tüz megkezdést azonban a
rajparancsnok egyéb jelhez is kötheti.

131. Vezetett tűz-re csak lesállásban rendel-
kezhét a rajparancsnok. A tüzrajtaütés mindig
vezetett tűz.

A tüzparancsban határozza meg a szükség
szerint:

— a tüzelési módot és a végrehajtást (Pl. so-
rozattűz, ponttűz! stb.),

- a célt vagy célelosztást,
 - az eltüzelandó töltényszámot,
 - az irányzékot és
 - a tüzmegkezdést.
- A tüzparancs kiadása után a harcokosi parancsnokok állítsanak irányzékot, irányozzanak a célra és a rajparancsnok vezényszavára kezdjék meg a tüzet.

132. Parancspéldák a vezetett tüzre:

„Tüzrajtaütés! Sorozattüz! Ponttüz! Két tár! Lovasság az úton! 400! Tüzmegkezdés a vezető-harcokosi tüzrajtaütésére!”

133. A kisharcokosi rajt kikülönítve felderítő-járőrök megerősítésére, menethiztosítására, vagy közelbiztosító és harejárőrként alkalmazhatjuk.

Üldözésben és utóvéd harcokban önálló feladatot is kaphat a raj.

134. A kötelékben lévő raj a szakaszparancsnok parancsai szerint viselkedjék. Ha a szakaszparancsnok jelét a rajparancsnok nem figyelhette meg idejében és nem adhatta tovább, a harcokosivezetők öntevékenyen hajtsák végre a szakaszparancsnok parancsát.

8. §. A kisharcokosi szakasz.

A) *A kisharcokosi szakasz szervezete.*

135. A kisharcokosi szakasz a kisharcokosi alakulatok legkisebb' tisztvezette szervezetszerű egysége. A kiképzés és harc alapvető köteléke.

A szakasz hadrendileg rendszerint valamely kisharcokosi század szervezetszerű egysége, közgazgatás, kiképzés és anyagi ellátás tekintetében ettől függ.

136. A kötelékben levő kisharcokosi szakasz a parancsnoki harcokocsiból és 2 rajból áll. Állománya 1 parancsnok, 9 kezelő, 5 tartalékkezelő* és 5 kisharcokosi.

A szakaszparancsnok egyben a szakasz parancsnoki harcokosi lövésze. A szakaszparancsnok helyettes, a rangidős rajparancsnok.

* Az 52. pont lábjegyzete értelemszerűen vonatkozik.

137. Ha a szakasz hadrendileg önálló, akkor
- a szakasztörzsre,
 - a harclépcsőre és
 - az anyaglépcsőre tagozódik.

A szakasztörzsbe rendszerint a következők tartoznak:

- a szakaszparancsnoki harcokosi,
- a törzsharcokosi,
- a mótorkerékpár.

A harclépcső 2 rajból áll.

Az anyaglépcsőt 1 anyaggépkoesi képezi.

Állományilag idetartozik a tisztiküldőne is.

138. A rajokat és az egyes harcokosikat a szakaszon belül folytatólagos szolgálati számokkal nevezzük meg.

A szakaszparancsnoki harcokosi mindig az 1-es számot viseli. A rajok két vezető-harcokosija a 2-es és 4-es. A kísérő-harcokosik száma 3. és 5. Az 1. rajt a 2-es és 3-as, a 2. rajt a 4-es és 5-ös számú harcokosik képezik. A szakasz beosztás legyen állandó.

139. A szakaszparancsnok a rajokat szolgálati számaik, rajparancsnokaik neve, vagy épen elfoglalt helyzetük szerint szólíthatja. Pl. 1. raj, Bajnok raj, jobb raj, élraj stb.

140. Ha a szakaszparancsnoki harcokcsiba rádió-készüléket építünk be, a készüléket a szakaszparancsnok kezelje.

141. A szakaszparancsnok vezényszóval, jellel, paranccsal vagy harcokcsijának példájával vezesse szakaszát. Jeleit minden harcokcsi vegye át.

Ha a szakasz egyik harcokcsija kiesik, a csonkarajt a szakaszparancsnoki harcokcsival tegyük teljessé. Ilyenkor a szakaszparancsnok egyben a raj parancsnoka is. Ha a szakaszparancsnoki harcokcsi esik ki, a szakaszparancsnok szálljon át — ha lehet — egyik rajparancsnokának harcokcsijába. Egyébként (harcközben) a szakaszparancsnok helyettes vegye át a szakaszparancsnokságot.

Önálló szakasznál a csonka rajt elsősorban a törzsharcokcsival egészítsük ki. Ha a szakaszparancsnoki harcokcsi esik ki, a szakaszparancsnok szálljon át — ha lehet — a törzsharcokcsiba. Egyébként (harcközben) a szakaszparancsnokságot a törzsharcokcsi parancsnoka vegye át.

142. A szakasz legkisebb létszáma 4 kisharcokcsi. A 3 harcokcsira csökkent szakaszt rajként alkalmazzuk. Pár nélkül maradt harcokcsikat más szakaszba pótlásként is beoszthatunk.

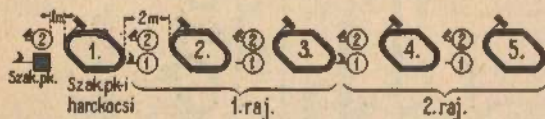
B) *A kisharckocsi szakasz zártrendben.*

143. A kisharckocsi szakasz alakzatai az „Oszlop” és a „Vonal”.

144. Az „Oszlop” a szakasz alapalakzata. Egyben a gyülekezés rendes alakzata is.

A szakasz felállítását „Oszlop”-ban a 6. ábra mutatja.

Az „Oszlop”.

6. ábra.

145. Az önálló szakasz felállítását „Oszlop”-ban a 7. ábra mutatja.

146. A „Vonal” kis mélységű térségeken a szakasz gyülekezésére szolgál. A laktanyai szolgálat célszerű kisegítő alakzata.

Vonalban a szakasz a 8. ábra szerint álljon.

147. Az önálló szakasz felállítását „Vonal”-ban a 9. ábra mutatja.

Az „Oszlop”.

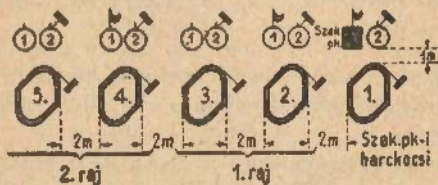

Jelmagyarázat:

Gk. vezető Gk. segédvezető (szereelő) Tisztiküldőnc	Mkp-os hívívó Anyaglépcső pk Tartálykezelő

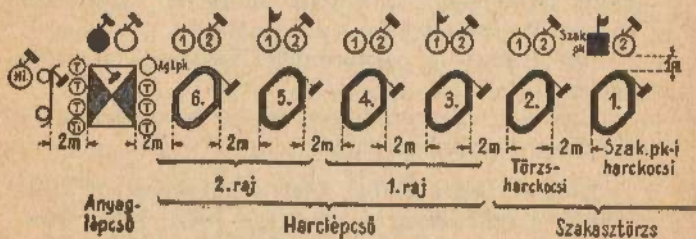
7. ábra.

A „Vonal“.

8. ábra.

A „Vonal“.

9. ábra.

148. Az önállóan kivonuló szakasz parancsnoka az alakzatokban megszabott helyéről el is távozhat és oda állhat, ahonnam szakaszát legjobban vezetni tudja.

149. Előljáró fogadásánál az önállóan kivonuló szakasz parancsnoka harcokcsija hernyólánca előtt, és attól 5 m-re álljon fel.

150. A kisharcocsi szakasz sorakozójára és mozgására értelemszerűen a rajnál mondottak érvényesek.

A vezényszavakban a „Raj“ helyett „Szakasz“ figyelmeztetőt kell adni. Pl. „I. szakasz! Irány...! Vonalban sorakozó!“

A sorakozót mindig a szakaszparancsnoki harcokocsira kell végrehajtani. Ehhez vegyenek a rajok Oszlopban távközt és takarást, Vonalban térközt és igazodást.

Az irányt a parancsnoki harcocsi vezetője tartsa.

Ha a parancsnok nem rendel el alakzatot, a sorakozó Oszlopban történik.

151. A harcocsi, illetve harcocsiból szállásnál, a szakaszparancsnokra — mint a parancsnoki kocsi I-esére — háramló fogásokat és mozdulatokat a szakaszparancsnok csak azután hajtsa végre, miután vezényszavait a szakasz már végrehajtotta.

152. Zártrendben és díszelgéseknél az önálló harcocsi szakaszparancsnok álljon a harcocsi-

ban, két karjával a peremre támaszkodva. Az előljáró előtt tisztelegjen.

153. A szakasz zártrendben „Oszlop“-ban mozogjon. Oszlopban végrehajtott menetnél a harcokocsik egymástól vezényszó nélkül is, tartsanak 25 m távközt. (Menetoszlop.) A rajok a szakaszparancsnoki harcokocsi után soroljanak az oszlopba és ettől tartsanak távolságot.

A menettávközők nagyobbítása, illetve csökkentése — a rajnál megszabottak szerint — a szakaszparancsnok jelére történjék.

154. Az átkanyarodást a szakasz értelemszerűen úgy hajtsa végre, mint a raj.

„Vonal“-ban lévő szakasz átkanyarodást nem hajt végre. Arcvonalváltoztatása „Hátraarc“-cal történjék. A vezényszóra az 1., 3. és 5. harcokocsi helyben, a 2. és 4. harcokocsi 5 m-nyi előremozgás után forduljanak meg. Hátraarc után a harcokocsik fordított arcvonallal odajussanak vissza, ahol eredetileg állottak.

155. „Oszlop“-ból „Vonal“-at előrefelé a „Vonal“-jelre alakít a szakasz.

A rajok kanyarodjanak ki a szakaszparancsnoki kocsitól balra, hajtsanak azzal egymagasságig és viselkedjenek értelemszerűen a 108. pont szerint.

156. Ha „Oszlop“-ból valamely oldalba akarunk „Vonal“-at alakítani, forduljon a parancsnoki harcokosi a megfelelő irányba és adja a „Vonal!“ jelet. A jelre viselkedjenek a rajok értelemszerűen a 109. pont szerint. A menet új arcvonalt a parancsnoki harcokosi mozgása szabja meg.

157. Ha a Vonalban álló szakaszt Oszlopban akarjuk megindítani, adjuk az „Oszlop!“ jelet. A jelre csak a parancsnoki harcokosi induljon el, a többi csak akkor, ha erre tere nyílik. A rajok soroljanak szolgálati számaik szerint a parancsnoki harcokosi mögé oszlopba.

158. Alakzatváltoztatásoknál figyelje minden harcokosivezető állandóan a szakaszparancsnoki harcokosit. A szakaszparancsnok jeleit a vezetők azonnal teljesítsék, tekintet nélkül arra, hogy azokat a rajparancsnok továbbította-e már.

A jeleket minden harcokosi adja tovább a másoknak.

A harcokosik figyeljék egymást, nehogy a szakasz egysége a mozgás révén megbomoljék.

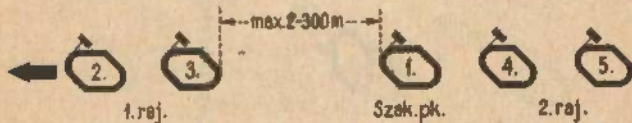
C) *A kisharcokosi szakasz harcban.*

159. A kisharcokosi szakasz legtöbbször más fegyvernemekkel együttműködésben, olykor önállóan vagy századkötelékben harcol.

160. Harcbalépés előtt helyezzük a szakaszt harcrakész állapotba. A szakaszparancsnok rendelje el a „Harckészültség“-et.

161. A szakasz mozogjon, ameddig lehet „Oszlop“-ban. Ha az ellenséggel való meglepő összeütközés várható, biztosítsa az önálló szakasz magát azzal, hogy élt küld előre. (Menetbiztosítás.) Az „Él“-t a szakaszparancsnok általában látótávolságra küldje. Azonban 2—300 m-nél ne távolabb. Elként egyik raját használja. (10. ábra).

„Menetbiztosítás“.

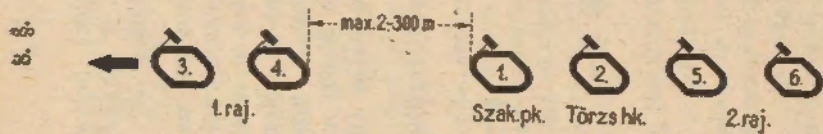
10. ábra.

162. Az önálló kisharckocsi szakasz menetbiztosítását a 11. ábra mutatja.

163. Ha a terep, az ellenséges figyelés vagy tűzhatás arra kényszerítik, rendelje el a szakaszparancsnok a szétbontakozást.

A szétbontakozás meghatározott alakzatai: a „Kereszt“ és a „Rajlánc“.

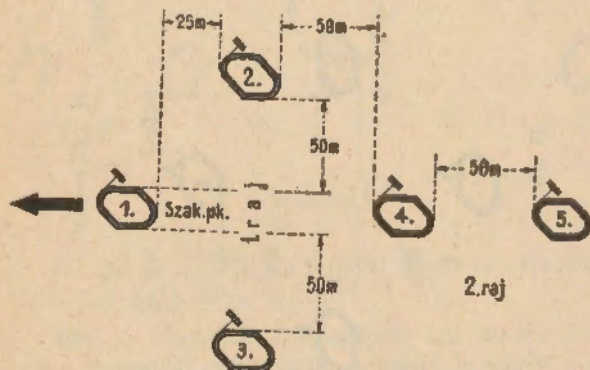
„Menetbiztosítás“.

11. ábra.

164. A „Kereszt“ a terepen való előnyomulás, vagy a tisztázatlan viszonyok között, bizonytalan helyzetben való előretörés alakzata. Keresztben az 1. raj 100 m-es térközű Vonal-ban, a 2. raj 50 m-es távközű Oszlopban mozogjon a 12. ábra szerint.

A „Kereszt“.

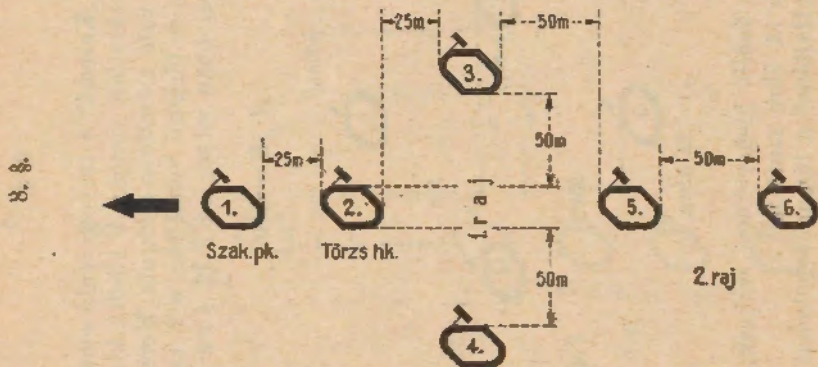

12. ábra.

165. Az önálló kisharcokosi szakasz „Kereszt“ alakzatát a 13. ábra mutatja.

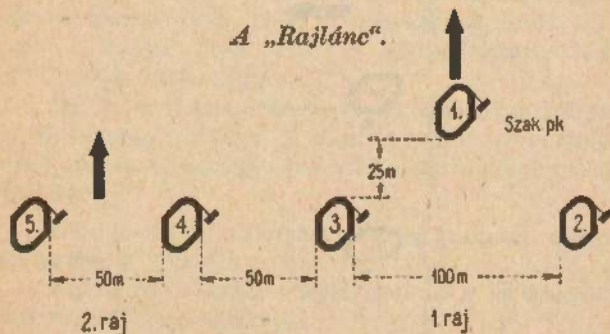
166. A „Rajlánc“ a támadás jellemző alakzata. Rajláncban a 2. raj általában az 1. rajtól balra

A „Kereszt“.

13. ábra.

kerüljön. „Rajlánc“-ban a rajok a 14. ábra szerint mozogjanak.

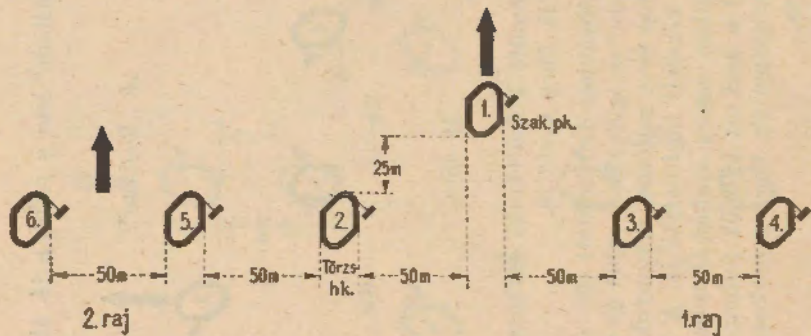

167. Az önálló kisharekocsi szakasz „Rajlánc“ alakzatát a 15. ábra mutatja.

168. Az ábrákban feltüntetett tér- és távközök csak támpontul szolgálnak. A rajok és egyes harekocsik a terep és a rejtőzési viszonyok szerint az alakzatok e kereteit tágíthatják is. A tér- és távközöket azonban sosem szabad annyira növelniök, hogy ezáltal a szakasz kötelék felbomoljék, vagy annyira csökkenteniök, hogy a szakasz túl tömör célt mutasson.

A „Rajlánc“.

8. 8.

15. ábra.

169. A szétbontakozás alakzatait a helyzetnek, a feladatnak és a terepnek megfelelően válassza a szakaszparancsnok. Néha a megnagyobbított távközű „Oszlop” kínálkozhat a szétbontakozás legkedvezőbb alakzataként,

Ha a szakaszparancsnok a szabályzattól eltérő valamely alakzatba akarná rajait csoportosítani (pl. lesálláshoz), erre külön paranccsal intézkedjék.

170. A szétbontakozást elvileg mindig előre-mozgásban hajtsuk végre.

Az irányt szétbontakozásban is a szakaszparancsnoki harkocsi vigye.

A szakaszparancsnok gondoljon mindig arra, hogy szakasza harkocsija mozgása után igazodik. Ezért ha mozgását szakaszától függetleníteni akarja, adja a „Ne kövess!” jelet.

171. A szétbontakozást a szakaszparancsnok az alakzat zászlójelével, vagy rövid szóbeli paranccsal rendelje el.

Szóbeli paranccsnál tájékoztassa szakaszát röviden a helyzetről, majd adja meg a szükség szerint a szétbontakozás célját, az irányt és az alakzatot (vagy a tér- és távközöket).

Pl. „Előnyomulás a tanyasor mentén. Oszlop! Távköz a rajok közt 50 m. Végeztem!”

Az önálló kisharckocsi szakasz parancsnoka intézkedjék a mótorkerékpáros hírvivővel és az anyaglepcsővel is.

172. Ha a kisharckocsi szakasz a szétbontakozás előtt már feladatot is kapott, tájékoztassa a szakaszparancsnok embereit azonnal a feladatról és beszélje meg velük a tervét is.

173. A szétbontakozás jele, meglepetés esetén támadási parancs is.

174. Előnyomulásban a szakasz kilátópontonról-kilátópontra mozogjon előre. A mozgás legyen folyamatos.

175. Támadásban alkalmazza a kisharckocsi szakaszparancsnok rajait egymással és a támogató csapatokkal összhangban.

A szakasz mindkét raja támadjon elvileg egyszerre és együtt!

A támadást vezessük az ellenség oldalába vagy hátába. Csak ha a helyzet ezt nem engedi meg, hajtsunk végre arctámadást.

A támadás elsősorban az ellenség golyószóróit és géppuskáit kapcsolja ki. A támadás célja az ellenség legázolása.

176. A szakasz széjjelvont alakzatban támadjon. A gyors lerohanás szabály.

177. Ha a kisharcocsi szakasz hatásos lőtávolságra jutott, a harcocsik kezdjék meg a tüzet. A tüzmegkezdést a szakaszparancsnok valamely tereppont, vagy terepvonal eléréséhez is kötheti. Vezetett tüzet csak lesállításban rendelhet el.

Ha a támadás saját küzdőkön halad át, a szakasz legkorábban ezek vonalában kezdje meg a tüzet. A harcocsik úgy tüzeljenek, hogy tüzüikkel a saját csapatot ne veszélyeztessék.

178. Támadásban a szakaszparancsnok mindig a szakasz élén törjön előre. Nálánál bátrabb harcocsit parancsnokot nem tűrhet a szakaszában. Támadáshoz vezesse úgy szakaszát, hogy az a terep adta rejtőzési és fedezési lehetőségeket minél jobban kihasználhassa. Tartsa szakaszát együtt.

A kisharcocsi szakasz együtt bevetett rajainak támadása mindig területileg közös támadási cél felé irányuljon. Az ellenségre való rátörés történhet különböző irányból, de a harcban elvileg zárkózni kell.

179. A támadásban való együttműködés összhangját a szakaszparancsnok rövid támadási parancssal szabályozza. Meglepetéseknél, vagy ha a pillanatnyi helyzet úgy kívánja a támadás megindítására egy jel is elegendő kell hogy legyen.

Ilyenkor az együttműködést a szakaszparancsnoki harcokosi után támadásra induló rajok öntevékenysége biztosítsa. Ez kiképzési feladat és az összetanultság kérdése. A rajoknak az egyöntetű kiképzés folytán annyira közös alapon kell lenniök, hogy egy-egy támadást, előzetes tájékoztatás nélkül is, csupán a parancsnoki harcokosi magatartásából, a szakaszparancsnok terve szerint tudjanak megoldani.

A szakasz akkor jól kiképzett és összedolgozott, ha a szakaszparancsnok bármely helyzetben is előre tudja, hogy rajai parancs nélkül, hogy fognak viselkedni.

180. A támadási parancsban

- a) tájékoztassa a szakaszparancsnok szakaszát a kapott feladat alapján a helyzetről,
- b) a saját és támogatandó csapat feladatáról,
- c) tervéről, illetve szándékáról,
- d) mutassa meg a terepen a támadási irányt és a támadási célt,
- e) rendelje el az alakzatot, vagy az egyes rajok feladatát,
- f) a gyülekezés helyét és
- g) szabályozza az együttműködéshez szükséges részleteket,

h) az önálló kisharekocsi szakaszparancsnoka intézkedjék a motorkerékpáros hírvivővel és az anyaglépésővel is.

181. A szakaszparancsnok támadási parancsába csak annyit vegyen fel, amennyire a terepen és az eseményeket illetőleg előrelát. A továbbiakat csak szándék alakjában jelölje meg.

A támadási parancsra nincs kapta.

A szakaszparancsnoknak tisztában kell lennie azzal, hogy a támadási parancsot a támadás folyamán már sem változtatnia, sem kiegészítenie nem lehet. Parancsa legyen tehát világos és tartalmazza félreérthetetlenül a végrehajtásnak azokat a részleteit is, amelyek a szakaszon belüli együttműködéshez szükségesek, vagy amelyek a támogatandó más csapatrészekkel (pl. tüzfegyverekkel) való együttműködést biztosíthatják.

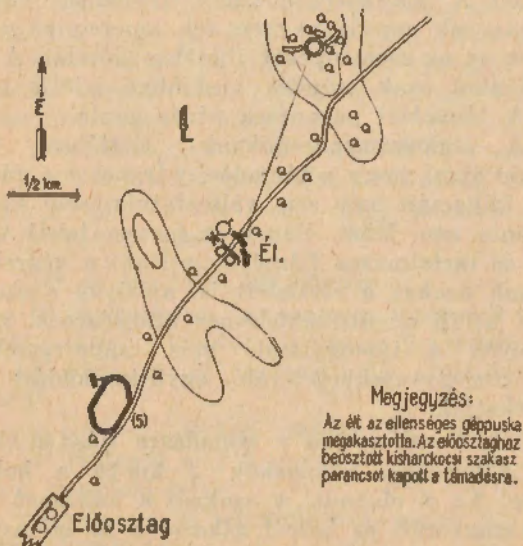
182. Parancspélda a támadásra (lásd 16. ábra).

„Ellenséges géppuskák 2 km-re a bokros tetőn. Az él elakadt. A szakasz a hullámot balról megkerüli és balról átkarolva az ellenségre tör. Támadás! Kereszt! 2. raj törjön a nagy fát balra kikerülve az ellenség hátába. Én az 1. rajjal a nagyfa irányából támadok.

A szakasz a bokros hátat elfoglalja. Gyüle-

kezés a kerékpáros él beérkezése után a bokros hát innenső lejtjén. Végeztem!”

Parancspélda a támadásra.

16. ábra.

183. A szakaszparancsnok — ha felderített célok ellen is támad — rendszerint tisztázatlan vi-

szonyok között adja ki támadási parancsát. A szakasz legtöbbször bizonytalanságba tör előre. Minél közelebb ér azonban az ellenséghez, annál inkább válnak felismerhetővé az ellenséges ellenállás és a terep részletei. A rajoknak tehát sokszor előre nem látott helyzet alapján öntevékenyen kell cselekedniök. Ez az öntevékenység azonban sose veszélyeztesse a szakasz egységes támadását.

A rajok magatartása és együttműködése legyen rugalmas. A rajparancsnokoknak a szakaszparancsnok tervének lényegét kell megérteniök és ennek megfelelően cselekedniök.

A végrehajtott támadás, vagy megoldott feladat után gyülekezzenek a kisharckocsi szakasz fedve, hátrább fekvő terepen.

184. Ha a kisharckocsi szakasz támadását leszállásból indítja meg, leszállását feladata szerint az ellenség előnyomulási, megközelítési, vagy visszavonulási vonalai mentén foglalja oly helyen, ahol a meglepésre, figyelésre, kilövésre és rejtőzésre jó lehetőségek adódnak, ahol az ellenség a terep folytán (akadályok, stb.) harchoz fejlődni, elhárító gépeivel tüzelőállást foglalni nem tud. Leszállását biztosítsa figyelőkkel.

Némely helyzetben fontos, hogy a leszállás területe olyan legyen, amelyen az ellenségtől

való elszakadást is észrevétlenül hajthatjuk végre. (Pl. utóvédharcoknál.)

185. A harcokosi szakasz lesállításban úgy csoportosuljon, hogy minden fegyverének tüzével hatni tudjon és hogy a tűzrajtaütés után egyszerre előre ronthasson.

186. Lesállásból rövid tüzzel való rajtaütéssel, majd ezt követő rátöréssel semmisítse meg a kisharcokosi szakasz az ellenséget.

Néha (pl. lovas járőrök ellen,) maga a tűzrajtaütés is sikerrel járhat. Ily esetben a jól rejtett harcokosiszakasz ne árulja el magát.

A tűzrajtaütést a szakasz a helyzet szerint tűzősszpontosítással, vagy tűzelosztással hajtsa végre. Tűzelosztásnál a rajok külön-külön feladatot kapnak.

187. A tűzrajtaütést a szakaszparancsnok a szükség szerint a tüzelési mód, a cél, (vagy célosztás), az irányzék, az eltüzelendő lőszer és a tűzmegkezdés időpontjának szabályozásával rendelje el. Néha csak a feladatot adja meg.

Példa a tűzrajtaütésre:

„Tűzrajtaütés! Sorozattűz! Ponttűz mindkét csőből egy-egy tár. Első raj az erdősaroknál csatárok! 300! Második raj, a község bejáratánál géppuska! 200! Tűzmegkezdés sípjelemre!”

9. §. A kisharekocsi század.

A) *A kisharekocsi század szervezete.*

188. A kisharekocsi század a kisharekocsi alakulatok legnagyobb szervezetszerű egysége. Egyben a kiképzés, az anyagi ellátás és a gazdaság-kezelés egysége is.

A kisharekocsi század a páncélos családja.

Élén a századparancsnok áll.

A századparancsnok minden tekintetben felelős századának vezetéséért, kiképzéséért és anyagi ellátásáért. A rábízott anyagot illetőleg felelősség is terheli.

A század fegyelme, az egyes páncélos felépése és katonai képzettsége, a századparancsnok egyéniségének, munkájának, lelkiismeretességének, rátermettségének bizonyítóerejű jellemzői.

189. A kisharekocsi század

- a századtörzsrre,
- a harcélcsőre és
- a századvonatra tagozódik.

190. A századtörzs a vezetéshez és összeköttetéshez szükséges közegekből áll.

A kisharckocsi századtörzsbe rendszerint a következők tartoznak:

- a századparancsnoki harcokcsi,
- a törzs harcokcsiraj,
- a parancsnoki személygépkocsik,
- a motorkerékpárok,
- a lőszeraltiszt (szolgálatvezető),
- a gáz- és csapatcsendőr.

191. A harcélpeső rendszerint 2—4 kisharcokcsi szakaszból áll.

A szakaszokat a századon belül folytatólagosan számozzuk. Megnevezésük szolgálati számokkal, a parancsnok nevével, vagy a századon belül elfoglalt helyzetük szerint történjék. Pl. Lázi szakasz, élszakasz, II. szakasz, stb.

192. A századvonat parancsnoka az elsőtiszt

A századvonat ütközetvonatra és málvonatra tagozódik.

Az ütközetvonat lőszerészlezből és konyharészlezből áll.

A lőszerészlezb — amelyhez állományilag az elsőtiszt is tartozik — a rádiótisztésből, a gépkocsi műmesterből, a fegyvermesterből, az üzemanyagtisztésből, az egészségügyi járőrből, az

elsőtiszt személygépkocsijából és a löszergépkocsikból áll.

A konyharészleget a felvételező- és konyha gépkocsi képezi a hozzájuk tartozó személyzetel. Parancsnoka a felvételező tiszt.

193. A szabályzat a következőkben egy 3 szakaszos kisharckocsi századra építi fel alaki határozványait.

194. A századparancsnoki harckocsi lövésze a századparancsnok.

A századparancsnok vezényszóval, jellel, rövid paranccsal, vagy harckocsija példájával vezesse századát.

Távolabb az ellenségtől, vagy ha a századparancsnok nem harcol csapat élén, a századparancsnok személygépkocsiját használhatja.

Ha a századparancsnok személygépkocsijába rádiókészüléket építenek be, a rádiókészülék mellett vagy a századparancsnok, vagy a rádiótiszt tartózkodjék.

B) *A kisharckocsi század zártrendben.*

195. A kisharckocsi század alakzatai az „Oszlopvonal” és az „Oszlop”.

196. Az „Oszlopvonal“ a század alapalakzata. A gyülekezés és díszelgés alakzata. A század első felállítását „Oszlopvonal“-ban a 17. ábra mutatja.

Első felállításkor a szakaszok jobbszárnytól a bal felé szolgálati számaik szerint álljanak fel.

A szakaszok „Oszlop“-ban, egymástól 5 m térközre álljanak.

A századvonat járművei jobbszárnyukkal a jobbszárnyszakaszra takarva álljanak az ábra szerinti elv és sorrend szerint.

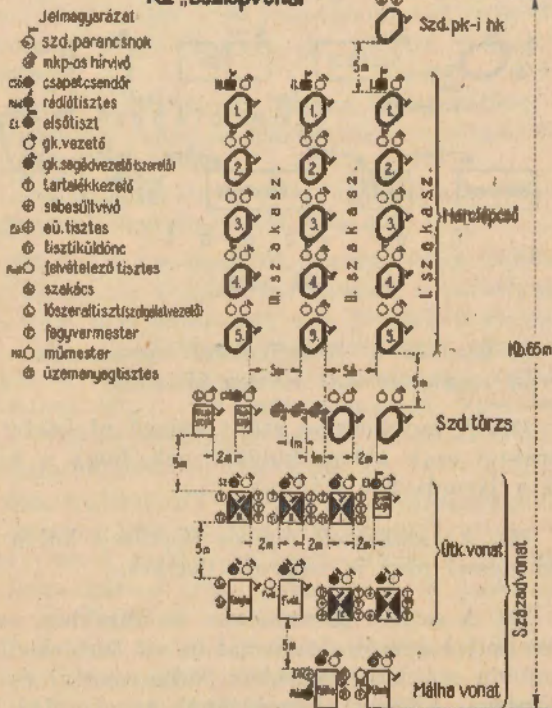
A gépkocsik mellett álló páncélosok gépjárműveik oldalától félméter térközre és a gépjármű első és hátsó tengelye között egyenlően elosztva álljanak.

197. „Oszlop“-ban a század a 18. ábra szerint álljon fel. Szakaszok Oszlopban. A törzs és vonat járművei egyenként egymás mögött. Szakaszok és vonatrészek között 5—5 m, járművek között 2 m távköz.

Az első felállításkor a szakaszok az éltől a vég felé szolgálati számaik szerint álljanak fel.

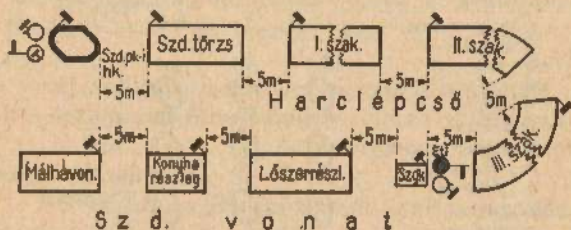
A törzs és a vonat járműveinek sorrendjére az „Oszlopvonal“ ábrájának sorrendje vonatkozik. A járművek soronként egymásután, a jobbszárny járművektől kezdve sorolnak.

Az „Oszlopvonal”

17. ábra.

Az „Oszlop“.

18. ábra.

A kezelők a járművekkel ugyancsak a 17. ábrán meghatározott helyen álljanak.

198. A harckocsiba szállt század alakzatai az ábráktól csak abban különböznek, hogy a kezelők a járművekre szállnak.

199. Az alakzatok tér- és távközeit külön intézkedéssel meg is nagyobbíthatjuk.

200. A század parancsnok az ábrákban megállapított helyéről eltávozhat és ott tartózkodhat, ahonnan századát legjobban tudja vezetni és áttekinteni. Elöljáró fogadásánál harckocsija bal hernyóláncza előtt és attól 5 m-re álljon fel.

201. Zártrendben és díszelgésnél a századparancsnok álljon a harcokocsiban, két karjával a peremre támaszkodva. Az előljáró előtt tisztelegjen.

202. A kisharcocsi század sorakozójára és mozgására a rajnál és szakasznál mondottak értelemszerűen érvényesek.

A vezényszavakban „Raj“ („Szakasz“) helyett, a „Század“ figyelmeztetőt kell adni.

203. Ha a térviszonyok, terep, vagy rejtőzés úgy kívánják, a századparancsnok a szabályzatban meg nem határozott más megfelelő alakzatban is sorakoztathatja századát. Ez esetben az alakzatot vagy csoportosítást parancsal kell elrendelnie. Pl. „...század! Szakaszok Vonalban, 5 m térközre egymás mellett, — jobbszárnnyal a színbejárat előtt! — Sorakozó!“

204. A sorakozót elvileg a századparancsnoki harcokocsira kell végrehajtani. Erre takarjon és ettől vegyen térközt az irányszakasz.

Irányszakasz „Oszlopvonal“-ban a jobb szakasz, „Oszlop“-ban az élszakasz.

A század igazodást, térközt, takarást és távközt az irányszakasz után tartson.

Ha a századparancsnok a sorakozót nem a századparancsnoki harcokocsira akarja végrehaj-

tatni, jelölje meg az irányszakasz parancsnoki harcokcsijának (irányharcokcsi) helyét.

205. Ha a század együtt van, a szakaszok mindig szolgálati számaik szerint sorakozzanak. Ha a szakaszok távol vannak a sorakozó helyétől, parancsnokaik előbb sorakoztassák őket és vezessék zártrendben helyükre.

Ha a századparancsnok nem rendelte el kifejezetten a szolgálati számok szerinti sorakozót, a legelőször beérkező szakasz vegye át az irányszakasz szerepét. A többi a beérkezés sorrendjében soroljon be.

206. A századharcokcsiba és harcokcsiból szállása, megindulása stb. értelemszerűen a rajnál mondottak szerint történjék.

A századparancsnok vezényszavát a gépkocsikhoz beosztottak értelemszerűen hajtsák végre. (Szálljanak gépkocsira, indítsanak motort, stb.)

A századparancsnok a harcokcsijánál ráháruló feladatokat csak akkor hajtsa végre, miután vezényszavainak végrehajtását már ellenőrizte.

207. Díszelgéseknél vagy harcban, ha a század harcát vezeti, szálljon a századparancsnok mindig harcokcsiba.

208. A század zártrendben általában „Oszlop“-ban mozogjon. Menetközben a harkocsik, illetve gépjárművek közt 25 m a távköz. („Menet-oszlop“.)

Meginduláskor az egyes járművek akkor induljanak, amikor erre kellő tér nyílik.

209. A század csak mozgás közben változtathatja alakzatait.

210. „Oszlopvonal“-ból „Oszlop“-ba a század a századparancsnok „Oszlop!“ jelére megy át. A jelre az I. szakasz kövesse a századparancsnoki harkocsit. A II. és III. szakasz lassítson, majd — amint tere nyílik — soroljon be szolgálati száma szerint az első szakasz mögé.

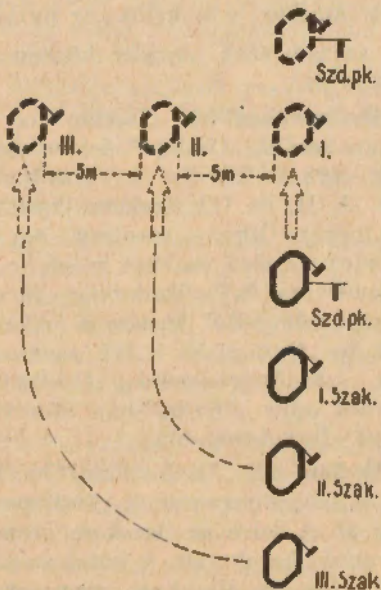
A századtörzs és századvonat járművei az első sor jobbszárnyától kezdve a balszárny felé soroljanak be „Oszlop“-ba a III. szakasz mögé.

Ha a századparancsnok „Oszlopvonal“-ban álló századot akar „Oszlop“-ban elindítani, adja az „Oszlop!“ figyelmeztetőt.

211. „Oszlop“-ból „Oszlopvonal“-ba előre felé a század a századparancsnok „Oszlopvonal!“ jelére megy át. A jelre az élszakasz kövesse a századparancsnoki harkocsit. A hátsó szakaszok törjenek ki balra az élszakasz magasságáig úgy, hogy az „Oszlopvonal“-ban megszabott viszonyba

jussanak (19. ábra). A századtörzsa és a vonat viselkedjenek értelem szerint.

„Oszlop“-ból „Oszlopvonal“-ba.

19. ábra.

212. Ha „Oszlop“-ból valamely oldalba akarunk „Oszlopvonal“-at alakítani, forduljon az él először az új irányba. A század hajtsa végre az „Oszlopvonal“-at az előző pont szerint.

213. Ha a század — kivételesen — nem a szabályzat megszabta alakzatok valamelyikéből akarja meghatározott alakzatba átmenni, adja a századparancsnok a megfelelő alakzat jelét. A végrehajtás ilyenkor az él, illetve a jobbszakaszra történjék.

214. A szakaszparancsnokok figyeljék állandóan a századparancsnokot. Jeleit azonnal hajtsák végre és adják tovább.

Alakzatváltoztatások és zártrendű mozgások alatt a század egységének felbomolnia nem szabad. Ha a század szétesik, a figyelés volt szervezetlen.

215. Alakzatváltoztatásoknál a parancsnoki harcokcsinak (az élszakasznak) megfelelően gyorsítania vagy lassítania kell, hogy a hátsó egységek mihamarább a helyes viszonyba kerüljenek.

C) *A kisharcokcsi század harcban.*

216. A kisharcokcsi század rendszerint szakaszonként harcol. Egységes bevetése kivétel.

A századparancsnok intézkedési egységei: a harclépeső, a századtörzs és a századvonat.

A harclépesővel a szakaszparancsnokok útján intézkedjék. A századvonatot az elsőtiszt útján irányítsa. A századtörzs közegeinek rendszerint egyenkint adjon parancsot. Motorkerékpárosait használja fel oszlopszolgálatra.

Vezesse századát a kapott feladat alapján, a helyzet és a terep adottságai szerint. Századát tartsa, ameddig lehet, kézben.

Harcbalépés előtt helyezze századát harcra-kész állapotba. A „Harckészültség“-et a szakaszparancsnokok intézkedés nélkül is rendeljék el.

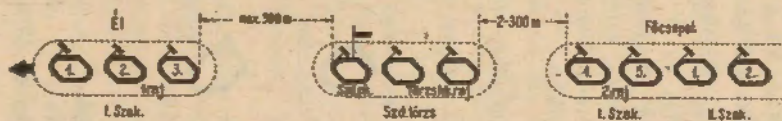
217. Ameddig a helyzet, az ellenséges figyelés és tűzhatás, valamint a terep megengedik, vezesse a századparancsnok századát zártrendben.

Ha a titoktartás, vagy egyéb körülmények úgy kívánják, a kisharckocsi század ne utakon, hanem a terepen meneteljen.

218. Ha az ellenséggel való meglepő összeütközés várható, biztosítsa a századparancsnok távközök beiktatásával a menetet. Ilyenkor a század a 20. ábra szerint tagozódjék.

A törze kövesse az élt látótávolságon, de legfeljebb 2–300 m távolságra.

„Menétbiztosítás.“

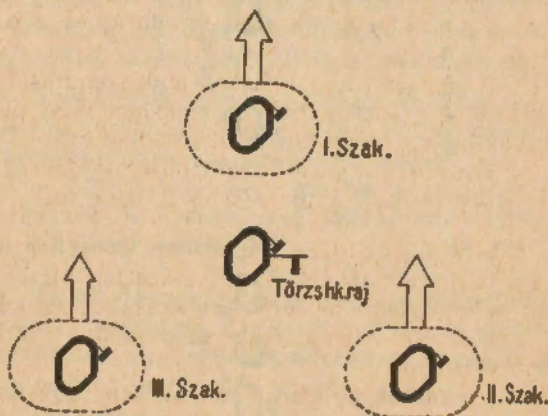

20. ábra.

Az él mozoghat — ha a viszonyok célszerűvé teszik — szélességbe tagozva (szétbontakozva) is.

219. Ha a zártrendben menetelő századot meglepetés éri, rendelje el a századparancsnok az „Oszlopriadó!”-t. Az „Oszlopriadó!” jelre a század harclépcsője a 21. ábra szerinti alakzatot vegye fel. A vonat és a nemterepjáró járművek maradjanak eredeti helyükön.

„Oszlopriadó!”

21. ábra.

220. Ha az ellenséges figyelés és tűzhatás, valamint a terep a zártrendben való mozgást már nem teszi célszerűvé, rendelje el a századparancsnok a szétbontakozást.

A szétbontakozásban a század nincs alakzat-hoz kötve. A csoportosításra (a feladat keretén belül) a helyzet és a terep mértékadó.

221. A szétbontakozásra a századparancsnok rövid parancsal intézkedjék. A parancsban:

- tájékoztasson a helyzetről,
- mondja meg a század feladatát és a szándékát,
- adja meg a szakaszok előnyomulási irányait, illetve szabja meg egymáshoz való viszonyukat a tér- és távközök megjelölésével,
- szabja meg az összeköttetés módját és
- intézkedjék a törzssel és a vonattal.

222. Szakaszait egy vagy több lépcsőben mozgassa a századparancsnok. Tisztázatlan viszonyok közt az első lépcsőbe csak egy szakaszt rendeljen. A szakaszok maradjanak egymással lehetőleg látótávolságon.

A szakaszok alakzatát a szakaszparancsnokok rendeljék el. Sokszor a szétbontakozott század szakaszai zártrendben is mozoghatnak.

223. Szétbontakozásnál szálljon a századparancsnok harcokcsiba.

A törzsharcokcsi rajjal mozogjon rendszerint az első lépcső mögött. A századtörzs gépjárműveit irányítsa szándékának megfelelően úgy, hogy azokat bármikor elérhesse.

224. A századvonatot a századparancsnok a harclépcső mögött rejtve, elvileg utakon, megfelelő távolságban (tisztázatlan helyzetben rendszeren ugrásszerűen) vonja előre.

225. A századvonat mozgatására, szétvonására, lépcsőkre tagozására a vett parancs alapján az elsőtiszt intézkedjék. Intézkedési egységei az egyes vonatrészek, vagy ha kell, egyes járművek.

Intézkedésében ismertesse megfelelő mértékben:

- az általános helyzetet,
- a harclépcső előnyomulási irányát,
- a vonat előrevonásának módját (lépcsőkre tagozás stb.),
- a harclépcsővel való összeköttetést,
- a vonat biztosításának rendszabályait és
- a saját tartózkodási helyét.

Az elsőtiszt parancsát rendszerint szóban adja a gépkocsiról szállt és magához rendelt páncélos legénységnek.

226. A vonat szétbontakozásban úgy csoportosuljon, hogy a harc lépcső számára legkorábban szükséges anyag legyen az élen. Az egyes vonatrészek egységét lehetőleg ne bontsa meg. A részeket tartsa együtt.

A gépkocsiműmester szétbontakozásnál a század utolsó lépcsőjével mozogjon, hogy elakadt járműveknél idejében kéznél legyen.

227. A szétbontakozott század az érintkezés felvételéig terepszakasztól-terepszakaszig mozogjon.

Ha a század szétbontakozott csoportosításban áll meg, alkalmazkodjék a rejtőzési viszonyokhoz.

228. Támadásban a század rendszerint széles kiterjedésben szakaszonként, vagy zárt kötelékként kerül alkalmazásra.

229. Laza ellenállású, laza összefüggésű ellenséggel szemben a századparancsnok a századot szakaszonként vesse be.

Ha a századot széles kiterjedésben, szakaszonként alkalmazza, adjon a szakaszok mindegyikének külön feladatot. A századot ilyenkor a szakaszoknak adott feladatokkal vezesse. A század támadásának összhangját a feladatokkal, a szakaszok támadási irányával és a támadási időponttal befolyásolja.

A szakaszok a támadást, mint önálló szakaszok hajtsák végre.

230. Ha a századot szakaszokra bontva vetették be különböző, egymástól független feladatokra, a századparancsnok az előjáró parancsnok mellett tartózkodjék, mint e parancsnok szakközege.

231. Ha területileg és a harc szempontjából is szorosabban együttlevő, aránylag erősebb ellenségre kell támadnia, a századparancsnok zárt kötelékként vesse be századát.

A század tagozódjék mélységbe.

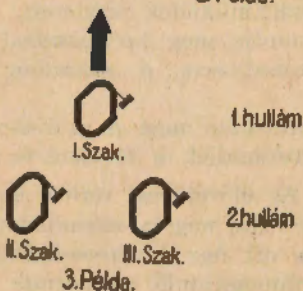
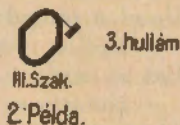
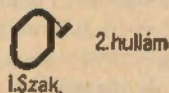
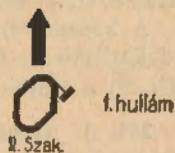
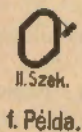
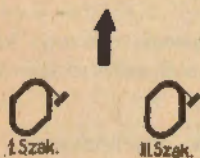
A mélységi tagozódást a „hullámok” adják. A század 2 vagy 3 hullámban támadjon. A hullámok távköze 2—300 méter. Egy hullám ereje legalább egy szakasz. A századparancsnok a törzsharcokocsirajjal az utolsó hullám előtt mozogjon.

232. A század támadási csoportosítására példákat a 22. ábra ad.

233. A kisharcocsi század meglepetésszerűen induljon támadásra.

Támadáshoz helyezzük készenlétbe. A készenléti hely legyen minél közelebb a támadási célhoz. Legyen rejtett, legyen rejtetten megközelíthető és feküdjék minél közelebb az ellenséghez,

Példák a támadási csoportosításra.

22. ábra.

de lehetőleg az ellenség elhárító fegyvereinek hatásos tüzkörletén kívül.

A készenléti helyen a harcokosi század készüljön elő a támadáshoz. A századparancsnok adja ki a támadási parancsot.

234. A támadási parancsban tájékoztassa a parancsnok alparancsnokait:

- a helyzetről és a kapott feladatról,
- vázolja a tervét,
- ossza ki a szakaszok feladatát, vagy rendelje el a támadási csoportosítást (hullámképzés),
- jelölje meg a század támadási irányát és célját a terepen,
- ismertesse a támogatandó csapatokkal való együttműködés részleteit,
- mondja meg tartózkodási helyét,
- szabályozza a századon belüli összeköttetést,
- határozza meg a gyülekező helyet és
- intézkedjék a törzsszel és a századvonattal.

235. Az előretörést térben és időben egyaránt úgy szervezze meg a századparancsnok, hogy az akkor és ott úgy érvényesüljön, amikor és ahol arra a támogatandó csapatnak leginkább szüksége van. A kellő pillanat kivárása a századparancsnok helyes harcászati mérlegelésén múlik.

Az együttműködést ne a támadás megindulásának egyidejűségével, hanem az egyidejű hatásban kell keresnie.

Ha a támadási parancs kiadására idő nincs, a század hajtsa végre az „Oszlopriadó“-t és ily alakzatban támadjon.

236. A kisharckocsi század támadását egyébként oly elvek szerint hajtsa végre, mint a szakasz. A hátsó hullámok, — amennyiben az elsőket veszélyeztetnék — ne tüzeljenek. A végrehajtott támadás után a századparancsnok rendezze a gyülekezőhelyen a kötelékeket és csoportosítsa századát a biztonságnak és további szándékának megfelelően.

10. §. Anyagi ellátás.

237. A kisharcokocsiszázad anyagi ellátásáért a századparancsnok felelős.

238. Tartósan kikülönített szakaszok anyagi ellátásáról (lőszer, üzemanyag, stb.) a századparancsnok előrelátóan és idejében gondoskodik. Ha szükséges, ily szakaszoknak a vonat egyes járműveit is rendelje alá.

239. A kisharcokocsiszázad harcokocsi (gépjármű) anyagának és fegyverzetének javítása az ütközetvonathoz tartozó gépkocsiműmester, illetve fegyvermester feladata.

A rádiókészülékek szakszerű javítása a század rádiótisztésének feladata.

A lőszeraltiszti teendőket a szolgálatvezető altiszt végzi. Az üzemanyagról az üzemanyag-tiszt gondoskodik.

A csapatcsendőr feladatait, a „Csapatcsendőr Utasítás” szabályozza.

1. sz. melléklet.**Jelek.****A) Érintőjelek.**

A harckocsiparancsnok érintőjelei a harckocsivezető részére:

„Állj!” vagy „Indulj!”	1 ütés a fejre.
„Jobbra!”	1 ütés a jobboldalon.
„Balra!”	1 ütés a baloldalon.
„Hátra!”	Több ütés a fejre.
„Hátra arc!”	Több ütés a baloldalon.

B) Karjelek.

„Vigyázz!” (Felhívás!)

„Sorakozó!” (Gyülekező!)

„Motort indíts!” (Állíts!)

„Harcocsiból!”
 („Harcocsiba!”) 3-szor.

„Indulj!” vagy
 „Irány!”

Többször az
 irány felé.

„Álj!” Felhívás után
 karlerántás.

„Oszolj!” Sorakozó jel
 fordítottja.

2. sz. melléklet.

C) Zászlójelek.

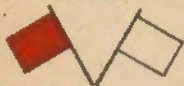
Rajlánc!

Gyülekezés!

Kereszt!

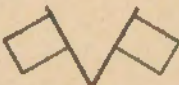
Távolságot nagyobbíts

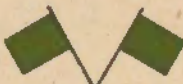
Ne kövess!

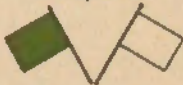
Vonal!

Oszlop!

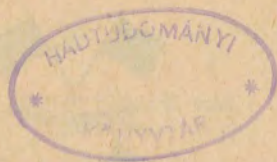
Oszlopvonal!

Távolságot csökkentsi!

„Oszlopriadó”

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84727037

